

KUHMOISTEN KUNTA

TALOUSARVIO VUODELLE 2023

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2024 - 2025

SISÄLLYSLUETTELO

Kunnanjohtajan katsaus	3
Vuoden 2023 talousarvio yleisperustelut.....	4
Konsernin toiminnan ohjaus	17
Kunnan organisaatio	18
Tuloslaskelmaosa.....	19
Rahoitusosa	24
Talousarvion sitovuus.....	27
Kuhmoisten kunnan talousarvion käyttötalousosan hierarkiarakenne	28
Talousarvion käyttötalousosan laskennalliset ja sisäiset erät	30
Käyttötalousosa Yleishallinto	31
Käyttötalousosa Sivistystoimi	40
Käyttötalousosa Tekninen lautakunta.....	48
Vesihuoltolaitos, tulosbudjetti ja rahoituslaskelma.....	54
Kaukolämpö, tulosbudjetti ja rahoituslaskelma	55
Jätehuollon, tulosbudjetti ja rahoituslaskelma	56
Rakennuslautakunta.....	58
Käyttötalous yhteensä	61
Tuloslaskelma ulkoiset ja sisäiset	62
Investoinnit.....	63
Liite 1 Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistö Oy:n tavoitteet ja talousarvio v. 2023.....	66
Liite 2 Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy ja Kuhmoisten Laajakaista Oy tavoitteet ja talousarvio v. 2023	70

Kuhmoisten kunta

Talousarvio 2023

Talousarviovuoden suurin yksittäinen investointi on liikuntahallin aulatilán rakentaminen. Rakentamiseen on varattu 250.000 euroa. Käytöstä poistettu vanha liikuntahalli puretaan vuoden 2023 aikana. Purkuun tarvittavat rahat otetaan käyttömenojen puolelta. Merkittävä investointi on myös laitostointintaan panostaminen. Jäteveden puhdistamoon investoidaan yhteensä 210.000 euroa.

Talousarviovuonna investoinnit kiinteistöihin ovat 335.000 euroa, vuokrakiinteistöjen 20.000 euroa, laitostointintaan 280.000 euroa ja yleisiin alueisiin ja liikenneväyliin 426.830 euroa.

Vuoden 2023 talousarvioraamia laadittaessa käyttötalouden menoja ei haluttu kasvattaa, eli käyttömenojen kasvuprosentiksi asetettiin 0%. Käyttötalouden kokonaistulot ovat 2,486 milj. euroa ja kokonaismenot ovat 8,965 milj. euroa. Henkilöstökulut ovat talousarviossa 4,746 milj. euroa.

Verotuloja saadaan talousarvion mukaan 5,791 milj. euroa. Valtionosuudet ovat talousarviossa 2,227 milj. euroa. Talousarvion vuosikate on 1,599 milj. euroa ja talousarvio vuodelle 2023 on 0,274 milj. euroa ylijäämäinen.

Kunnan pitkäaikainen laina loppuvuonna on 230.000 euroa. Lyhytaikaista lainaa kunnallamme on 6,0 milj. euroa talousarvion tekohetkellä. Investointien rahoitus toteutetaan ja on toteutettu lyhytaikaisella lainoituksella, talousarviovuonna ei oteta pitkäaikaista lainaa ja vanhaa lainaa lyhennetään 47.000 euroa.

Kunnan SOTE-palvelut siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023. Tämä siirtymä on tehnyt talousarvion rakentamisesta haastavaa. Lait, jotka vaikuttavat suuresti kuntien valtionosuuksiin, ovat valmistuneet hyvin myöhään, ja tämä myöhästyminen on vaikeuttanut tulevan vuoden, sekä vuosien 2024 ja 2025 talouden ennustamista. Vuoden 2023 talousarvio, sekä tulevat vuoden, vaikuttavat näillä tiedoin kuitenkin rakentuvat talouden osalta positiivisiksi. Kunnan tulevaisuudennäkymät ovat myönteiset.

Kuntastrategia uudistettiin vuoden 2022 aikana. Talousarvio on rakennettu vastaamaan strategian määrittämiä suuntaviivoja, ja omalta osaltaan toimeenpanee kuntastrategiaa.

Valtteri Väyrynen
kunnanjohtaja

Kuntatalouden tilanne

Vuosi 2023 on Suomen julkisessa hallinnossa ja myös kuntataloudessa historiallinen vuosi, sillä sote-uudistus astuu tuolloin voimaan. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Väestön ikääntyminen on lisännyt hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita jo pitkään, mutta sote-uudistuksen myötä nämä vaikeasti ennakoitavat ja nopeasti kasvavat menot siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle. Kaikkia Suomen ikärakenteeseen liittyviä kuntatalouteen kohdistuvia taloudellisia haasteita sote-uudistus ei suinkaan poista, sillä väestömuutoksen vaikutukset ulottuvat talouden rakenteisiin useampaa kautta ja vaikuttavat myös esimerkiksi investointeihin ja käyttöomaisuuteen.

Soteuudistus vaikuttaa merkittävästi kuntatalouden tuloihin. Rahoitusvastuun siirtyessä kunnilta valtiolle on valtion tuloja lisättävä ja kuntien tuloja vastaavasti vähennettävä niiltä pois siirtyvän rahoitusvastuun verran. Jotta kokonaisveroaste ei kasvaisi, kunnallisveroprosentteja alennetaan kaikissa kunnissa 12,64 prosenttiyksiköllä.

Käyttötalouden muutos toteutuu siten, että siirtyviä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannuksia vastaavasti siirretään koko maan tasolla yhtä paljon tuloja, jotka koostuvat peruspalvelujen valtionosuuksien niin sanotuista sote-perusteisista osista, yhteisövero-osuudesta, kunnallisverosta sekä veroperustemuutoksista johtuvista verotulojen korvauksista. Tämän hetken arviolaskelman mukaan siirtyvien kustannusten nettomäärä on noin 21,2 mrd. euroa. Tuloista taas siirtyy eniten kunnallisveroa eli noin 13,11 mrd. euroa. Yhteisöveroa siirretään kolmasosa kuntien ryhmäosuudesta eli noin 0,82 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta siirtyy yhteensä 5,36 mrd. euroa ja veromenetysten korvauksista yhteensä 1,94 mrd. euroa. Siirtyvien valtionosuuksien ja veromenetysten korvausten osuus nykyisestä on noin 70 prosenttia. Uudistusten jälkeen verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, mutta verorahoituksen osalta valtionosuuksien osuus kasvaa joillakin kunnilla selvästi verrattuna nykytilanteeseen. Tämä selittyy sekä verotulojen poistumisella että valtionosuusjärjestelmään sisällytettävillä uudistuksen vaikutusten tasauselementeillä, jotka voivat olla joillekin kunnille huomattavan suuret.

Kuntataloudessa vuosi 2023 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella kuitenkin vahvalta, sillä sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kunnille kertyy vuonna 2023 noin 1,2 mrd. euroa enemmän vanhojen veroperusteiden mukaisia verotuloja kuin sote-uudistuksen jälkeisessä kuntataloudessa vuonna 2024.

Kunnan taloustilanne

Valtuuston hyväksymien vuoden 2022 talousarvioon tehtyjen muutosten jälkeen tilikauden tulos vuonna 2022 olisi näillä näkymin 431.000 euroa ylijäämäinen. Kunnan 2021 tilinpäätöksen taseessa oli kumulatiivista ylijäämää 6,6 milj. euroa. Kuhmoisten kunnan talous täytti vuoden 2021 tilinpäätöstietojen mukaan tasapainossa olevan talouden tunnusmerkit. Talousarvion 2023 osalta tilikauden tuloksen ennustetaan olevan ylijäämäinen 274 101 euroa.

Kuhmoisten kunnan talousarviossa on vuodelle 2023 arvioitu toimintatuloja kertyväksi noin 2,5 milj. euroa. Tuottojen alenema vuoteen 2022 on muutettuun talousarvioon verrattuna 20 %. Toimintamenoja talousarviossa on yhteensä 8,97 milj. euroa. Hyvinvointialueelle siirtyvien palveluiden menovähennyksen vaikutus talousarvioon 2023 on 11,6 milj. ja toimintatuottojen alenema vastaavasti 0,8 milj. euroa.

Vuodelle 2023 tehdyssä ennusteessa verotulot alenevat 36,8 %. Verotulojen alenema on yhteensä 3,4 milj. euroa.

Vuodelle 2023 valtionosuudet ovat ennakkotiedon mukaan yhteensä 2,2 milj. Vähennys aikaisempaan on 7,1 milj. euroa, johtuen sosiaali- ja terveystoimen siirtymisestä hyvinvointialueen vastuulle.

Kunnan pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2021 lopussa 277.000 euroa. Talousarvion valmisteluhetkellä lyhytaikaista lainaa on 6,0 milj. euroa. Kuntakonsernin kokonaislainamäärä vuoden 2021 tilinpäätöksessä oli 9,0 milj. euroa.

Kuhmoisten kunnan kannalta suurimpia talouteen liittyviä kysymyksiä tulevaisuuden osalta ovat verotulojen ja valtionosuuksien kehitys. Uuden koulurakennuksen rakentaminen ilman pitkäaikaista lainaa aiheuttaa myös omat haasteensa kassavarojen seurantaan ja lyhytaikaisten lainojen jaksottamiseen.

Kuhmoisten kunnan strategia

Kuhmoisten kunnan strategia on hyväksytty ajalle 2022 – 2035.

Strategian mukaan kunnan visio ja toimintaa ohjaavat arvot ovat seuraavat:

VISIO 2035: Kuhmoinen – Päijänteen Paratiisi

Kuhmoinen on itsenäinen ja elinvoimainen kunta Suomen parhaalla paikalla Päijänteen rannalla, johon on hyvä asettua asumaan. Kunnan luontoympäristöä hyödynnetään hyvinvoinnin, vapaa-ajan ja matkailun lähteenä. Rakennamme virikkeellistä hyvinvoivien ja onnellisten asukkaiden yhteisöä, jossa kannustetaan yrittäjyyteen ja rohkeisiin innovaatioihin. Kuhmoisissa on asukasluvuun nähden kattavat ja sujuvat palvelut. Kunnassa on tarjolla elämisen ja asumisen mahdollisuuksia keskustasta kyliin.

1. Yhteisöllisyys

Toimimme yhdessä asukkaiden, yrittäjien ja kausiasukkaiden kanssa ja hyödynnämme kaikkien osaamista kunnan kehittämisessä. Ketään ei jätetä yksin. Etsimme aktiivisesti ja avoimesti yhteistyömahdollisuuksia yli kunta- ja organisaatorajojen. Edistämme kannustavaa, rakentavaa ja kunnioittavaa ilmapiiriä työntekijöiden sekä luottamushenkilöiden kesken.

2. Rohkeus

Kehitämme kuntaa ennakoluulottomasti ja teemme rohkeita päätöksiä kuntalaisten ja kunnan elinvoimaisuuden eteen. Uskallamme suunnitella innovatiivisia ratkaisuja ja olla myös ylpeitä omasta kunnastamme.

3. Palveluhenkisyys

Tuotamme tasokkaita palveluita ja toimimme asiakaslähtöisesti. Olemme helposti lähestyttäviä ja palvelemme ystävällisesti, ripeästi ja joustavasti.

Strategiset painopisteet ja valtuustokauden tavoitteet ovat seuraavat:

1. Kuhmoinen tarjoaa houkuttelevan asuin ympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa

- Myönteisen kuntakuvan ylläpitäminen ja vahvistaminen kaikessa toiminnassa.
- Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle.
- Työllistymisen ja työpaikkojen syntyminen mahdollistaminen paikkariippumattomasti.
- Kausiasukkaiden Kuhmoisissa viettämän ajan lisääminen ja vakituisten asumisen mahdollistaminen.
- Paluumuuton edistäminen Kuhmoisiin.

2. Kuhmoinen luo kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin

- Palveluiden ja sujuvan asioinnin kehittäminen digitalisaatiota hyödyntäen.
- Asukkaiden osallistumismahdollisuuksien ja yhteistyön lisääminen palveluiden kehittämisessä.
- Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.
- Ikäihmisten toimintakyvyn ja aktiivisen arjen ylläpitäminen.
- Liikenneyhteyksien edistäminen.

3. Kuhmoinen edistää vapaa-ajan ja viihtymisen mahdollisuuksia vakituisille ja kausiasukkaille sekä matkailijoille

- Ainutlaatuisten luonto- ja kulttuurikohteiden markkinointi ja kehittäminen matkailun, viihtymisen ja hyvinvoinnin lähteinä ympärivuotisesti.
- Liikuntapaikkojen ja retkeilyreitistöjen näkyvyys ja markkinointi.
- Vapaa-ajan mahdollisuuksien kehittäminen yhteistyössä kylien ja yhdistysten kanssa.
- Satama-alueen kehittäminen entistä vetovoimaisemmaksi matkailualueeksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

4. Kuhmoinen mahdollistaa vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä

- Kunnan työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.
- Suunnitelmallisuuden lisääminen kuntakonsernin taloudessa, hankinnoissa, hankkeissa, investoinneissa ja seurannassa.
- Aktiivinen maakunnallisen ja kuntien välisen yhteistyön ja edunvalvonnan edistäminen.
- Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa.

Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelma

Kuhmoisten kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 4.2.2019 Kuhmoisten kunnan elinvoimaohjelman 2019–2021. Elinvoimaohjelma on Kuhmoisten kunnan yhteinen lupaus tulevaisuudesta, jonka toteuttamisessa meillä kaikilla on vastuu. Elinvoimaohjelmalla pyritään liittämään yhteen strategian useita hallinnonaloja koskevat tavoitteet yhteen vuotuisen talousarvion kanssa.

Elinvoimaohjelma tullaan päivittämään valtuustokaudelle 2022 – 2025 keväällä 2023. Vuoden 2023 talousarvion laadintahetkellä voimassa on vanha elinvoimaohjelma:

Elinvoimaohjelman työsuunnitelma jakautuu viiteen painopistealueeseen:

1. Uusien asukkaiden houkuttelevuus
2. Luontomatkailun edistäminen
3. Satama-alueen kehittäminen
4. Ikäihmisten turvallista arkea tukevaa yritystä ja yhdistystoimintaa
5. Nuoret Kuhmoista kehittämässä

Jokaisella painopistealueella on asetettu konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään. Lisäksi toimenpiteille on asetettu aikataulut ja vastuutahot/-henkilöt. Kuhmoisten kunnalle elinvoimaohjelmassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet viedään vuosittain talousarvioon, jossa määritellään tarvittavat määrärahat ja muut resurssit. Toimenpiteiden toteutusta seurataan kunnan osavuosisiraporteissa ja tilinpäätöksissä.

Kaavoitus

Vuoden 2023 maankäytön kärkihankkeena on Satamarinteen kaava-alueen tonttimarkkinoinnin jatkaminen. Satamarinteen kaava-alueen rakentuminen tuo kuntaan lisää houkuttelevia tontteja asuin- ja yrityskäyttöön aivan keskeiselle paikalle kuntakeskustaan. Yleiskaavatyön tekeminen jatkuu vuonna 2023.

Palvelurakenteen kehittäminen

Palvelurakenteen uudistaminen toteuttaa strategisia päämääriä: Kuhmoisissa on laadukkaita ja asiakaslähtöisiä palveluita; Kuhmoinen on viihtyisä ja helposti lähestyttävä sekä kunnan palvelut ja toimintatavat ovat oikein mitoitettuja ja tehokkaita.

Vuonna 2023 kuntalaisten hyvinvointia ja elämänlaatupalveluita edistetään yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa: Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa luodaan uusia osallistavia toimintamuotoja. Nuorisotoimessa edistetään digi-nuorisotyön ja vaikuttamisen kanavia. Liikuntatoimessa panostetaan kuntalaisten elämänlaatuun matalan kynnyksen liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia ylläpitämällä ja uudistamalla; liikuntaneuvonnassa rakennetaan alueellista yhteistyötä HLU:n (Hämeen Liikunta ja Urheilu ry) ja UKK-instituutin kanssa.

Monipuolisiin liikuntapaikkoihin panostetaan edelleen, ja niiden ylläpito edistää kaikkien kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Väestön ikääntymisen myötä liikkumismahdollisuuksien määrä ja laatu korostuu, koska yhä useammalla on aikaa liikkua. Senioripuiston läheisyyteen 24-tien varteen valmistuu koirapuisto, jonka toivotaan osaltaan edistävän ohiajajien pysähtymistä Kuhmoisiin.

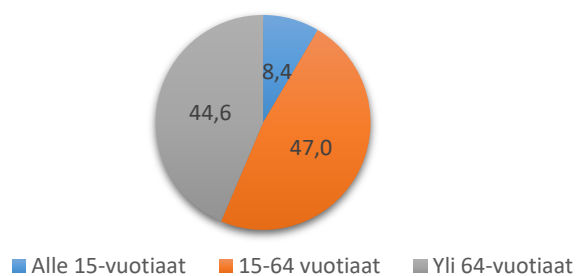
Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palvelujen keskeinen asema kunnan elinvoimatehtävänä on kasvanut jatkuvasti. Yhtenäiskoulun uusi koulurakennus ja opetusteknologia vastaa opetussuunnitelmien ja tulevaisuuden oppimisen tarpeisiin. Koulun ja varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria ja lasten sekä nuorten hyvinvointia edistetään useiden hankkeiden kautta.

Kunnan väestökehitys, työllisyys ja elinkeinorakenne

Kuhmoisten kunnassa asui 31.12.2021 yhteensä 2 158 henkilöä. Väkiluku aleni vuodesta 2020 vuoteen 2021 yhteensä 3 henkilöllä (-0,1 %). Vuodesta 2001 vuoteen 2021 on väkiluku pienentynyt 790 henkilöä. Vuoden 2021 kuntien välinen muuttovoitto (nettomuutto) oli +32. Nettomuutto on ollut positiivinen 9 peräkkäisen vuoden ajan (v. 2016 +0).

Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan Kuhmoisten kunnan väestön ennustetaan pienenevän vuoteen 2040 mennessä 1748 asukkaaseen.

Kuhmoisten kunnan väestö 2021

Tunnuslukuja väestöstä

	2018	2019	2020	2021
Kuhmoinen				
Väestö 31.12.	2 238	2206	2 161	2158
Väkiluvun muutos		-32	-45	-3
Väkiluvun muutos, %		-1,4	-2,0	-0,1
Alle 15-vuotiaiden osuus, %	8,3	8,5	8,1	8,4
15-64-vuotiaiden osuus, %	48,7	47,9	48,0	47,0
65 vuotta täyttäneiden osuus, %	42,9	43,6	43,9	44,6

	2023	2025	2030	2035	2040
Kuhmoinen					
Väestö 31.12. (ennuste tehty v. 2021)	2068	2015	1905	1817	1748
Miehet	1022	995	941	897	864
Naiset	1 046	1 020	964	920	884

Kuhmoisissa oli työttömiä työnhakijoita vuoden 2022 syyskuussa 78 henkilöä, eli 9,9% työvoimasta. Kuhmoisten työllisyystilanne on muuta maata hieman parempaa, mutta seuraa pääpiirteittäin valtakunnallisia trendejä. Tampereen kaupunkiseudulla työttömien osuus työvoimasta oli syyskuussa 2022 8,1%. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli 7,2%.

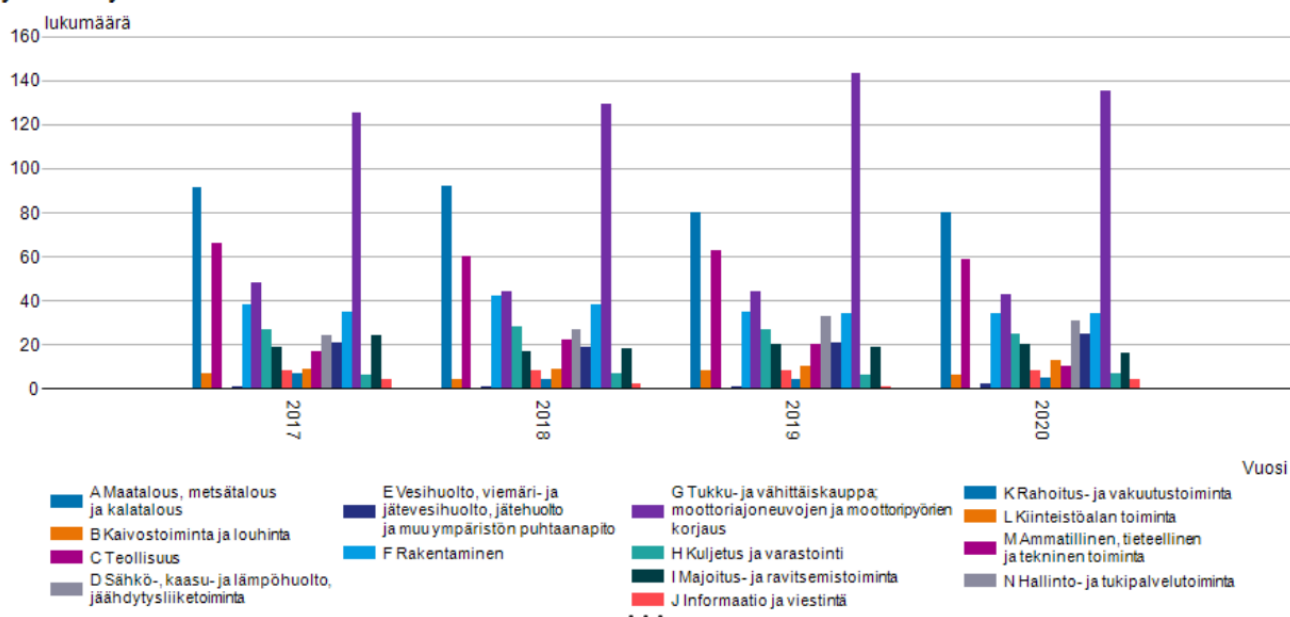
Kuhmoisissa työttömiä palveli vuonna 2022 valtakunnallisten TE-palveluiden rinnalla työn-suunnittelija, TYP-asiakkaiden osalta palveluprosessissa on mukana myös sosiaalitoimi ja TE-palvelut. TYP-asiakkaiden määrä Kuhmoisissa on vuoden 2022 lopussa 27 henkilöä. Kelan työmarkkinatuen kuntaosuus on noussut vuoden 2022 aikana. Kuntaosuuden piiriin kuuluvia työttömiä ei ole kaikilta osin pystytty ohjaamaan aktiivisesti toimenpiteiden pariin.

	Kuhmoinen								
	2022M01	2022M02	2022M03	2022M04	2022M05	2022M06	2022M07	2022M08	2022M09
Työttömät työnhakijat laskentapäivänä (lkm.)	104	98	98	91	93	85	86	75	78
Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta (%)	13,2	12,5	12,5	11,6	11,8	10,8	10,9	9,5	9,9

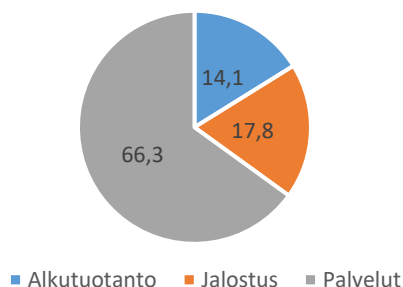
Tilastojen mukaan Kuhmoisten kunnassa oli vuonna 2020 yhteensä 567 työpaikkaa (uusin STAT-tieto). Vuonna 2020 Kuhmoisten työpaikkaomavaraisuus oli 83,8 %. Muilla alueilla työssäkäyvien pendelöinnin osuus kunnassa asuvista työllisistä on noin 33 % ja alueen ulkopuolelta tulevien työntekijöiden osuus on noin 20 %. Työllisiä kunnassa oli v. 2020 677.

	Alueella työssäkäyvät											
	Yhteensä				Miehet				Naiset			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Kuhmoinen												
Yhteensä	591	583	594	567	275	271	273	253	316	312	321	314
Yksityinen sektori	192	191	197	177	111	107	105	93	81	84	92	84
Valtio	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1	1	1
Kunta	208	209	214	218	30	31	31	33	178	178	183	185
Yrittäjät	178	171	166	158	128	126	128	119	50	45	38	39

Alueella työssäkäyvät (työpaikat) muuttujina Toimiala ja Vuosi. Kuhmoinen, Yhteensä, Alueella työssäkäyvät.

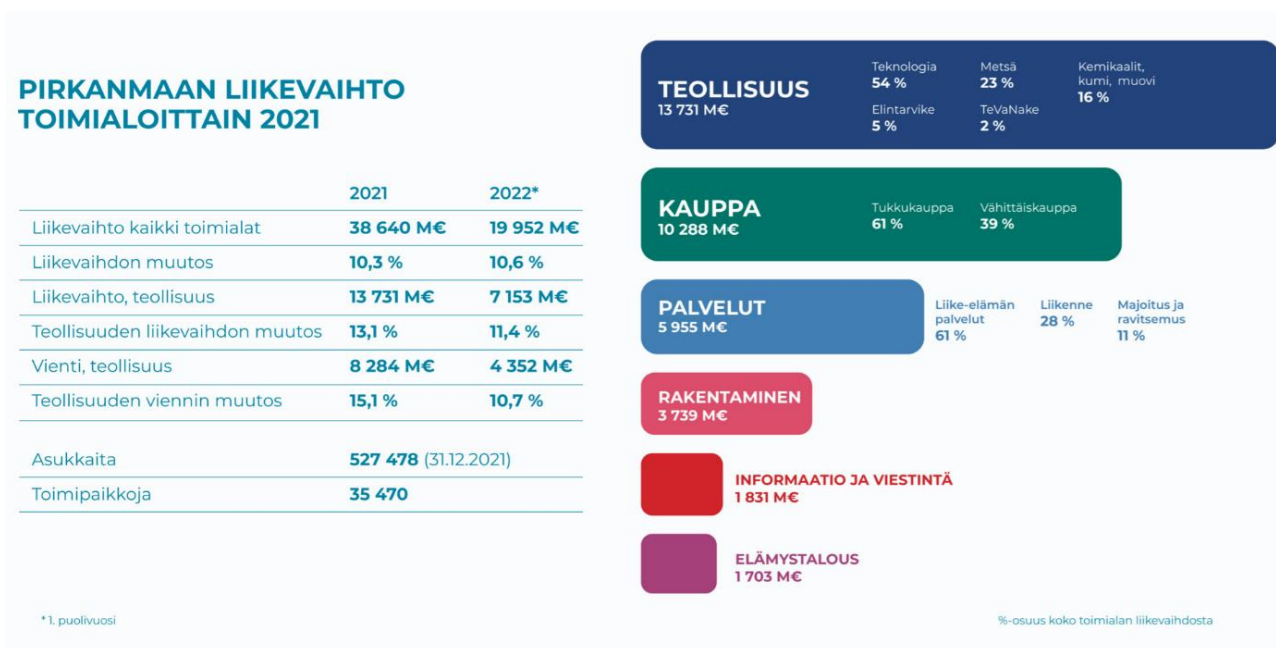
Työpaikkojen osuus toimialoittain 2020

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kuhmoinen työpaikkaomavaraisuus	84,4	86,5	86,1	86,3	81,1	80,5	83,7	88,0	94,2	92,3	93,5	94,4	84,4	82,8	84,5	83,8

Kuhmoisissa toimi vuoden 2022 lopussa 240 yritystä, joista valtaosa on monialaisia pienyrittäjiä. Kuntaan perustetaan vuosittain n. reilut kymmenen uutta yritystä ja vajaa kymmenen lopettaa toimintansa. Kunnan alueella olevista työpaikoista vuonna 2020 yli 66 % oli palvelualoilla, jalostuksessa vajaat 18% ja alkutuotannossa reilut 14%.

Vuonna 2019 kuntaan siirtynyt rakennusmoduuleja valmistava Teijo-Talot Oy (ent. Hovako Oy) lopetti toimintansa Kuhmoisissa kunnan omistamassa 24-hallissa syksyllä 2022. Muovituotevalmistaja Meltex Oy on laajentanut toimintaansa kunnassa ja yritys osti kunnalta lisämaata. Loppuvuonna 2020 kunta myi entisen Puulon Oy:lle kuuluneen Pajatie 5 teollisuushallin yrittäjä Hannu Tommolalle. Uusia yrityksiä on vuoden aikana perustettu edellisten vuosien tahtiin, noin 10 yritystä / vuosi. Trendi on nouseva.

Lähde: Pirkanmaan Talouskatsaus 2022

Julkaisijat:

Business Tampere Oy
Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan Yrittäjät ry
Tampereen Kauppakamari ry

Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö ja muutokset

Yleishallinto

Sosiaali- ja terveystoimen uudistusta koskeva lainsäädäntö

Eduskunta on hyväksynyt sote- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja presidentti Niinistö on vahvistanut ne 29.6.2021. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen.

Sivistystoimi

Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on hyväksytty 24.8.2022 varhaiskasvatuslain muutosten pohjalta. Suunnitelma tukee esimiesten ja henkilöstön ammatillista ja pedagogisesti tiedoista toimintaa. Varhaiskasvatuslaki edellyttää toimintavuonna 2022-23 riittävän henkilöstöressurssin varaamista suhteessa lasten lukumäärään – myös yllättävienkin henkilöstömitoituksesta poikkeamien varalle. Henkilöstöllä on ilmoitusvelvollisuus toiminnassa havaituista epäkohdista tai puutteista.

Uuden lukiolain mukaiset paikalliset opetussuunnitelmat otettiin käyttöön elokuussa 2021. Vuonna 2023 edistetään edelleen lukiouudistuksen sekä uusia perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerien tavoitteita.

Laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan vuonna 2021. Uudistus edellyttää opinto-ohjauksen vahvistamista perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Lukuvuonna 2022-2023 otetaan käyttöön uusi tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA), joka korvaa muun muassa ns. kymppiluokat.

Tekninen toimi

Maankäyttö- ja rakennuslaki

Kuhmoisten kunnan osayleiskaavan muutostyö jatkuu vuonna 2023. Kuhmoisten kunta on aiemmin ollut osallisena työryhmässä, joka omalta osaltaan on miettinyt mahdollista ylikunnallista rakennusvalvontaa. Kuhmoisten kunnassa aloittaa vuoden 2023 alussa kokoaikainen viranhaltija heti rekrytoinnin onnistuttua. Edellä mainitun työryhmän tärkeimpänä tehtävänä on kokoontuessaan jakaa erityyppisiä ongelmatilanteita, miettiä niihin ratkaisuja ja pyrkiä yhtenäistämään eri käytänteitä sekä saada viimeistä tietoa laeista ja määräysten tulkinnoista. Tämä yhteistyökuvio on eteläpuolen kuntien mahdollinen rakennusvalvonnan ylikunnallinen yhteistyö, jonka tarkoituksena on kohdentaa olemassa olevat resurssit yhtenäisten käytäntöjen parempaan hallintaan ja asiakaspalveluun.

Muutokset ja kehittämistarpeet kunnan toiminnassa

Yleishallinto

Merkittävä muutos tapahtui kunnan taloushallinnon palveluiden tuottamisen osalta, kun vuoden 2022 alusta kirjanpidon ja osto- ja myyntilaskutuksen toiminnot siirtyivät ulkopuolisen palveluntuottajan, Kuntalaskenta Oy:n tuottamiksi palveluiksi. Kunnalle vastuulle ja tuotettavaksi jäi kuitenkin merkittävä määrä taloushallintoon liittyviä tehtäviä, mm. perintäpalvelut, asiakasrekisterien ja laskutuksen ohjaustietojen ylläpito, talousraportointi, taloussuunnittelu jne. Taloushallintoa vahvistetaan rekrytoimalla taloussuunnittelija vuoden 2023 alusta lukien.

Kunta on ollut vuosien 2021-2022 ajan mukana Digitaalinen tulevaisuus erikokoisissa kunnissa -hankkeessa (Digitek) yhdessä Pälkäneen, Karkkilan, Lohjan ja Virtain kaupungin kanssa. Jokaiselle hankkeessa mukana olevalla kunnalla on ollut oma pilotointi- ja kehittämis-kohteensa. Kuhmoisten kunta on kehittänyt hankkeen kautta kuntalaisille digitaalisia osallistumisen- ja vaikuttamisen muotoja. Vaikka hanke päättyikin vuoden 2022 lopussa, kunta jatkaa digitaalisten palveluiden kehittämistä. Vuonna 2023 uusitaan kunnan verkkosivujen rakenteita ja otetaan mm. sähköinen lomakeasiointi käyttöön.

Kuhmoisten kunnassa on työskennellyt vuodesta 2011 lähtien osa-aikainen työsuunnittelija työllisyydenhoidon tehtävissä (mm. palkkatukityöllistäminen, TYP-toiminta, työkokeilut). Kunnan elinkeinotoimessa on työskennellyt osa-aikainen elinkeinokoordinaattori ja toimen täyttölupa päättyy 31.12.2022. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 31.10.2022 § 231 yhdistää edellä mainitut toimet yhdeksi kokoaikaiseksi toimeksi, elinkeino- ja työllisyyskoordinaattoriksi vuoden 2024 loppuun asti, kunnes TE-palvelu-uudistus astuu voimaan 1.1.2025 lukien.

Sosiaali- ja terveystoimi

Jämsän kaupunki on tuottanut Kuhmoisten kunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut vuodesta 2009 lähtien ja Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on tuottanut erikoissairaanhoidon palvelut Kuhmoisten kunnalle vuoden 2013 alusta lukien. Vuoden 2023 alusta vastuu sosiaali- ja terveystoimen palveluiden tuottamisesta siirtyy maakunnallisten hyvinvointialueiden vastuulle. Kuhmoislaisille sosiaali- ja terveystoimen palvelut tuottaa jatkossa Pirkanmaan hyvinvointialue.

Sivistystoimi

Kuntalaisten hyvinvoinnille ja terveydelle luovat edellytyksiä koulutus, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalvelut sekä monet muut kunnan tehtävät. Kunnalle otetaan käyttöön v. 2023 hyvinvointin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin.

HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kuntien HYTE-työtä mitataan toimintaa kuvaavien indikaattoreiden avulla, jotka liittyvät perusopetukseen, liikunta- ja kulttuuripalveluihin sekä kunnan johtamiseen; mm. kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään hyvinvointijohtamisessa

Vanhusten palvelutalo Päijännekodilla työskentelevä ruokapalveluhenkilöstö esimies mukaan lukien siirtyy Pirkanmaan hyvinvointialueen palvelukseen v. 2023 alusta alkaen, samoin koulu-terveydenhoito ja opiskeluhoito. Työntekijät työskentelevät kuitenkin nykyisillä toimipaikoillaan v. 2023.

Kirjastolain tavoitteita ovat aktiivisen kansalaisuuden, demokratian sekä yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistäminen. Kuhmoisten kirjastolaitosta kehitetään keskustelemaan demokratian kohtaamispaikaksi, ja kulttuurihyvinvoinnin palveluketjua muodostetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa.

Lähellä kuntalaisten arkea olevia matalan kynnyksen liikkumismahdollisuuksia ja lähiliikunta-paikkoja ylläpidetään ja kehitellään edelleen v. 2023; koulualueen liikuntamahdollisuuksien hyödyntämisessä huomioidaan purettavan koulurakennuksen alue, Ryytjärvelle pyritään rakentamaan luonto- ja virkistysreitti Leader-rahoituksen avustuksella. Liikuntaneuvonnassa rakennetaan alueellista yhteistyötä HLU:n (Hämeen Liikunta ja Urheilu ry) ja UKK-instituutin kanssa.

Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palvelujen keskeinen asema kunnan elinvoimatehtävänä on kasvanut jatkuvasti. Kasvatuksen ja koulutuksen uusiutuva normisto (varhaiskasvatuslaki, lukiolaki, opetussuunnitelmat, oppivelvollisuuslaki) asettavat jatkossakin sekä päiväkodin että yhtenäiskoulun toimintakulttuurille, pedagogiselle johtamiselle ja oppimisympäristölle haasteita sekä kehittämistarpeita.

Vuonna 2023 edistetään edelleen lukiouudistuksen ja uusia perusopetuksen päättöarvioinnin tavoitteita. Laajennettu oppivelvollisuus puolestaan edellyttää opinto-ohjauksen vahvistamista perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Lisäksi lukion markkinointiin on panostettava oppivelvollisuuslainsäädännön tuoman yleisen maksuttomuuden vuoksi, koska pienet lukiot menettivät uudistuksen myötä merkittävän kilpailuedun.

Tekninen toimi

Teknisen toimen tärkeimmät painopisteet talousarviovuonna 2023 ovat jätevedenpuhdistamon saneeraukseen liittyvien investointien aloittaminen, laitostoiminnan saaminen tulokseltaan positiiviseksi, jossa tappiollinen toiminta saadaan päättymään ja päästään kustannusneutraaliin nollatulokseen.

Satamarinteen kaava-alueen infran rakentaminen. Tämä kaava on merkityksellinen sijaintinsa vuoksi, aivan kuntakeskuksen ytimeen on kaavoitettu niin omakoti- ja rivitalotontteja sekä kerrostalotontti.

Lisäksi Mäkinuutintien 1-vaiheen infran rakentaminen ja Jussilankujan infran saneeraustyö,

Koulukeskuksen purku-urakan toteutuminen ja liikuntahallin aulatilaa rakentaminen, kiinteistöstrategian toteuttamisen jatkaminen.

Teiden, sataman läheisten alueiden sekä yleisten alueiden kunnossapito ja korjaustoimenpiteet todetaan myös tärkeäksi. Tarkoituksena on tulevina vuosina kiinnittää erityistä huomiota kaavateiden saneeraukseen, eli peruskorjaukseen.

Papinsaaren jätevedenpuhdistamon saneeraus nykyvaatimuksia vastaavaksi jatkuu lähivuosina. Laitoksen prosessin toimivuuteen on paneuduttu vuoden 2022 lopulla oman henkilökunnan ja uuden asiantuntijan kokonaisvaltaisen analyysin, puhdistamohenkilökunnan ohjeistuksen, tarvittavien välttämättömien korjaustoimien ja henkilöresurssien vahvistamisen osalta. Vuodet 2023 ja 2024 ovat tärkeimmät saneerausvuodet, tarkoituksena ympäristökeskuksen lupaehtojen mukaisen toimivuuden varmistaminen. Näillä toimenpiteillä voidaan jatkaa vuosia. Lisäksi laaditaan jätevesipuolelle lakisääteinen varautumissuunnitelma ja hankitaan asianmukaiset sosiaalililat sekä päivitetään automaatioseurantajärjestelmä.

Valaistuksen päivytystä jatketaan taajama-alueella, samoin kuin keskusta-alueen yleisilmeen kohotusta. Kiinteistöjen korjaussuunnitelmia ja kuntoarvioita suoritetaan talousarviovuoden 2023 aikana kiinteistöstrategian mukaisesti.

Kuhmoisten kunta jatkaa valtakunnallisessa Hiilineutraali kunta -hankkeessa yhdessä 72 muun kunnan kanssa. Tavoitteena on hiilijalanjäljen pienentäminen kaikissa kunnan toiminnoissa, pitkäkestoisesti. Vuoden 2023 aika kiinnitetään erikoista huomiota ns. ilman käyttöä olevien kiinteistöjen huonelämpötilojen tasoon.

Ostopalvelusopimuksia tarkistetaan vastaamaan teknisen toimen palvelutarpeita. Kaavoitusyhteistyösopimus jatkuu Miljösuunnittelu Henna Koskisen kanssa.

Vuoden 2023 alusta alkaen perustetaan kokoaikaisen rakennustarkastajan virka, joka pyritään täyttämään mahdollisimman pikaisesti. Väliaikainen rakennustarkastaja jatkaa osa-aikaisena

riittävän pitkään huomioiden uuden viranhaltijan perehdytystarve. Aiemmin aloitettu lupa-piste.fi- palvelun käyttöönotto saatetaan loppuun.

Uusi ympäristösihteerin kokoaikainen virka perustetaan 1.7.2023 alkaen, joka käsittää myös aiemman jätehuollon palveluneuvojan tehtävät. Aiempia jätehuollon palveluneuvojan tehtäviä selkeytetään vastuuttamalla palveluntuottajia kokonaisvaltaisemmin. Tarvittaessa joitakin täysin numeerisia kirjaamistehtäviä hankitaan ostopalveluna.

Jätehuollon järjestämisen vastuu ja siihen liittyvä kokonaisuus jatkuu omana tuotantona myös vuonna 2023. Vanhan kaatopaikan sulkeminen oikeaoppisesti sulkukerrosten avulla ja maisemointi ympäröivän maaston mukaiseksi tulee suorittaa heti talousarvion suunnitelmavuosien 2023 ja 2024 jälkeen.

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuhmoisten kunnan tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt ovat vuonna 2023 seuraavat:

Tytäryhteisöt:

Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy (omistusosuus 100 %)

Alakonserni:

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy (omistusosuus 100 %)

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy ja Kuhmoisten Laajakaista Oy muodostavat alakonsernin, Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy omistaa Kuhmoisten Laajakaista Oy:stä 79 %. Talousarvion laadintahetkellä Kuhmoisten Laajakaista Oy:n ja Valokuitunen Oy:n välillä on menossa kauppaneuvottelu Kuhmoisten Laajakaista Oy:n liiketoiminnan siirtymisestä Valokuitunen Oy:lle vuoden 2023 lukien.

Kuntayhtymät:

Pirkanmaan liitto (0,63 %)

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (1,27 %)

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri ky (0,16 %)

Päijät-Hämeen koulutuskonserni –kuntayhtymä (0,23 %)

Osakkuusyhteisöt:

Asunto Oy Hokkanperä (31,7 %)

Kiinteistö Oy Pohjoisportti (35,05 %)

Kuhmoisten kunnan voimassa olevaa konserniohjetta tulee noudattaa konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä taikka säännöistä muuta johdu.

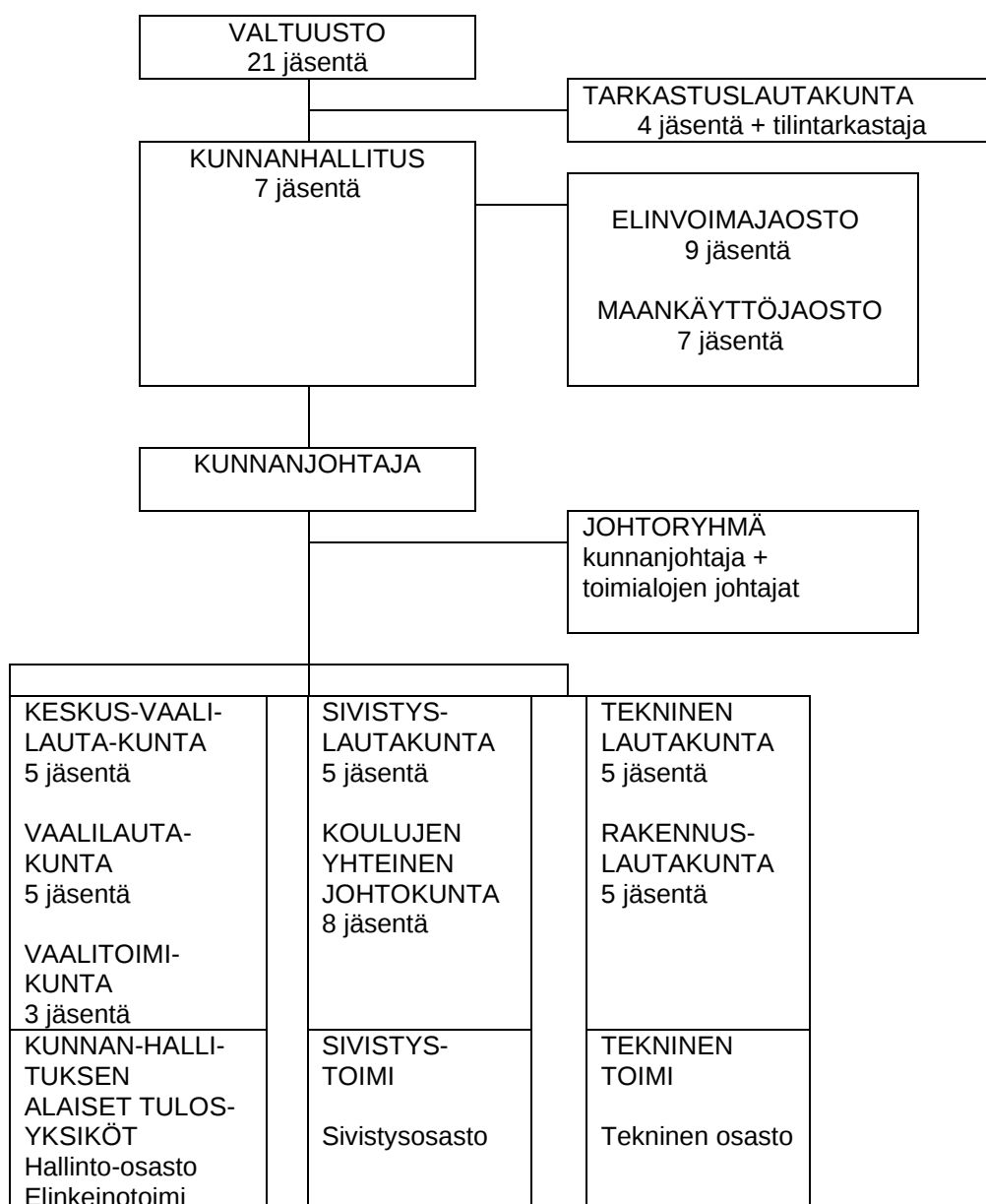
Kuhmoisten kunnan omistaman Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöt Oy:n tärkeimpiä tehtäviä on kohtuuhintaisten ja hyväkuntoisten vuokra-asuntojen tarjoaminen Kuhmoisten kunnan alueen asukkaille. Asuntojen käyttöaste on ollut kohtuullinen, tavoitetasoksi on talousarviossa asetettu 92 %:n käyttöaste. Asuntokannasta pidetään huolta suunnitelmallisesti ja remontteja tehdään edelleen tarvittaessa asukkaiden vaihtuessa. Vuonna 2023 kaikkiin yhtiön asuntoihin toteutetaan laajakaistayhteydet. Kuhmoisten Kunnan Vuokrakiinteistöjen talousarvio ja toiminnan tavoitteet on liitteenä 1.

Kuhmoisten kunnan 100 %:sti omistaman Kuhmoisten Verkkopalvelu Oy:n tehtävänä on omistaa ja hallinnoida kuntien palveluyhtiöitä. Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy perusti vuoden 2016 alussa Kuhmoisten Laajakaista Oy:n toteuttamaan laajakaistan rakentamista Kuhmoisten kunnan alueelle. Kuhmoisten Verkkopalvelut ja Kuhmoisten Laajakaista Oy ovat muodostaneet yhdessä alakonsernin kunnan konsernissa. Valtuusto päätti kokouksessaan 14.11.2022 hyväksyä omalta osaltaan liiketoimintakaupan Kuhmoisten Laajakaista Oy:n ja Valokuitunen Oy:n välillä. Liiketoiminnan on tarkoitus siirtyä vuoden 2023 alusta Valokuitunen Oy:lle. Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy:n ja Kuhmoisten Laajakaista Oy:n toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on liitteenä 2.

Kunnan organisaatio

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää valtuusto, joka valitaan kunnallisvaaleissa vaalivuotta seuraaviksi neljäksi kalenterivuodeksi. Nykyinen kunnanvaltuusto aloitti kautensa elokuussa 2021.

Kuhmoisissa kunnanvaltuutettujen määrä on 21 jäsentä. Lautakuntina jatkavat sivistys-, tekninen, rakennus- ja tarkastuslautakunta. Kunnanhallituksen alaisia valmistelevia toimielimiä on kaksi: elinvoiman ja elinkeinotoiminnan asioita valmisteleva elinvoimajaosto sekä maapolitiikan kokonaisvaltaista kehittämistä ja kunnanstrategisen maankäytön suunnittelua koskevia asioita käsittelevä maankäyttöjaosto. Lisäksi Kuhmoisten kunnassa on kaksi vaikuttamistoimielintä: vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto. Yhteistoimintalain mukaisena toimikuntana toimii yhteistyötoimikunta, joka toimii samalla myös kunnan työsuojelutoimikuntana.

TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA (ulkoinen)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 625 079	1 858 960	1 073 150	787 550	787 550
Maksutuotot	391 203	386 050	371 700	371 600	371 625
Tuet ja avustukset	262 943	132 000	232 180	223 180	201 513
Muut toimintatuotot	975 369	930 420	809 570	809 470	809 470
Toimintatuotot yhteensä	3 254 593	3 307 430	2 486 600	2 191 800	2 170 158
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 895 195	-4 811 610	-4 746 635	-4 714 823	-4 697 525
Palvelujen ostot	-13 057 037	-13 490 130	-2 561 159	-2 232 499	-2 231 273
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 611 524	-1 500 660	-1 255 580	-1 253 360	-1 260 079
Avustukset	-244 266	-273 300	-275 000	-240 000	-240 000
Muut toimintakulut	-193 492	-122 200	-126 780	-126 780	-126 780
Toimintakulut yhteensä	-20 001 513	-20 197 900	-8 965 154	-8 567 462	-8 555 657
Toimintakate	-16 746 920	-16 890 470	-6 478 554	-6 375 662	-6 385 499
Verotulot	9 665 115	9 158 000	5 791 000	5 538 000	5 640 000
Valtionosuudet	8 885 428	9 307 390	2 227 075	2 227 075	2 227 075
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	59 379	51 800	50 000	50 000	50 000
Muut rahoitustuotot	46 787	50 090	43 200	43 200	43 200
Korkokulut	22 532	20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Muut rahoituskulut	-564 468	-26 810	-14 200	-14 200	-14 200
Rahoitustuotot ja -kulut netto	-435 770	95 080	59 000	59 000	59 000
Vuosikate	1 367 853	1 670 000	1 598 521	1 448 413	1 540 576
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 225 342	-1 365 000	-1 324 420	-1 303 720	-1 303 720
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	142 511	305 000	274 101	144 693	236 856
Tunnusluvut					
Toimintatulot/Toimintamenot, %	14,5	15,1	27,7	25,6	25,4
Vuosikate/Poistot, %	125,8	126	121	111	118
Vuosikate, €/asukas	967	669	773	700	745
Asukasmäärä vuoden lopussa	2 166	2 177	2 068	2 068	2 068

Tunnuslukujen selitykset:

Toimintatulot/Toimintamenot, %

$$\text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut} = 100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

Vuosikate/Poistot, %

$$\text{vuosikate / poistot} = 100 \times \text{vuosikate/poistot}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Toimintatuottoja

Kuhmoisten kunnan talousarviossa on vuodelle 2023 arvioitu toimintatuottoja kertyväksi noin 2,486 milj. euroa. Tuottojen väheneminen vuoden 2022 talousarvion tasosta on n. 25 %. Tuottojen laskuun vaikuttaa aterioiden ja pesulapalveluiden myynnin päättyminen sosiaali- ja terveystoimelle 31.12.2022, jonka jälkeen vuoden 2023 alusta toimintansa aloittavat hyvinvointialueet tuottavat itse sosiaali- ja terveystoimen asiakkaiden ateriapalvelut ja pyykkipalvelut. Tulovähennys on yhteensä n. 700.000 euroa. Myös palveluasumisen vuokraustoiminta siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta, tämä vähentää toimintatuottoja n. 140.000 euron verran.

Toimintakulut

Toimintakulut ovat talousarviossa yhteensä 8,965 milj. euroa. Toimintakulut ovat n. 55,6 % alhaisemmat kuin vuonna 2022.

Vuoden 2022 talousarvion henkilöstömenojen lasku vuoden 2022 talousarvioon verrattuna on 1,3 %. Henkilöstökuluja talousarvioehdotuksessa on yhteensä 4,746 milj. euroa. Henkilöstön palkkoihin on laskettu virka- ja työehtosopimusten mukainen n. 2 % korotus, palkkojen sivukulut ovat keskimäärin 24,9 %.

Eläkemenoperusteinen maksu on talousarviossa 380.000 euroa. Työttömien palkkatukityöllistämiseen on varattu henkilöstökuluihin yhteensä 113 000 euron määräraha. Palkkatukityöllistämiseen on vastaavasti arvioitu saatavan tukea yhteensä 40.000 euroa, joten palkkatukityöllistämisen nettovaikutukseksi vuodelle 2023 jää 73.000 euroa. Palveluiden ostossa on 130.000 euron määräraha Kelalle maksettavaa työmarkkinatuen kuntaosuutta, määräraha on samansuuruinen kuin vuonna 2022.

Henkilöstömenoihin sisältyvät sosiaalivakuutusmaksut on laskettu seuraavin prosentein:

- sairausvakuutusmaksu	1,34 %
- KuEL, palkkaperusteinen	16,71 %
- työttömyysvakuutusmaksu	1,75 %
- tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksu	0,80 %
- VaEL:iin kuuluvat opettajat	16,71 %

Kunnan toimintamenoihin sisältyy 2,561 milj. euron suuruinen määrarahavaraus palvelujen ostoihin. Määräraha on n. 81 % pienempi kuin vuoden 2022 talousarviossa. Tämä johtuu sosiaali- ja terveystoimen ja palo- ja pelastustoimen kustannusten poistumisesta kunnan budjetista vuoden 2023 alusta lukien. VPK:n toiminnan turvaamiseksi on avustusmäärärahoihin varattu 34.700 euroa. Palveluiden ostojen määrarahassa on varattu 388.500 euroa koulukeskusten rakennusten vanhan A-osan ja vanhan liikuntasalin purkua varten.

Aineita ja tarvikkeita (elintarvikkeet, lämmitys, sähkö, toimisto- ja koulutarvikkeet, yms.) varten on talousarviossa varattuna n. 1,255 milj. euron suuruinen määrarahavaraus. Määräraha on n. 16 % pienempi kuin vuoden 2022 talousarviossa.

Avustuksissa on noin 0,27 milj. euron suuruinen määräraha, joka käytetään mm. lasten kotihoidontukiin, yksityistieavustuksiin ja yhteisöavustuksiin. Kunnanhallituksen avustuksiin on varattu 140.000 euron suuruinen määräraha, joka on 35.000 euroa suurempi kuin vuoden

2022 talousarviossa. Tämä johtuu siitä, että VPK:lle myönnettävä avustusmääräraha on aiemmin sijainnut palo- ja pelastustoimen kustannuspaikalla ja se on nyt siirretty kunnanhallituksen kustannuspaikalle. Tämän lisäksi avustuksiin on varattu yhteensä 15.000 euroa ns. vauvarahaa. Yhdistysten työllistämistoimintaan on varattu 5.000 euron määräraha.

Verotulot

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 14.11.2022 vahvistaa vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 9,11. Kiinteistöveroprosentit valtuusto päätti vahvistaa seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10
- pääasiassa vakinaiseen asumiseen käytettävien rakennusten kiinteistöveroprosentti	0,60
- pääasiassa muuhun kuin vakinaiseen asumiseen käytettävien asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	1,20
- yleishyödyllisten yhteisöjen omistamien rakennusten ja maapohjan kiinteistöveroprosentti	0,00

Kiinteistöveroprosentteja ei muutettu vuodelle 2023.

Kunnan verotulojen kertymä vuodelta 2021 ja ennusteet vuosille 2023 – 2025:

TILIVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Verolaji					
Kunnallisvero	6 394	6 656	3 175	3 017	3 083
<i>Muutos %</i>	4,1	4,1	-52,3	-5,0	2,2
Yhteisövero	1 728	1 606	1 059	964	1 000
<i>Muutos %</i>	40,9	-7,1	-34,1	-8,9	3,7
Kiinteistövero	1 543	1 613	1 557	1 557	1 557
<i>Muutos %</i>	11,0	4,5	-3,4	0,0	0,0
VEROTULOSSI KIRJAT-TAVA	9 665	9 875	5 791	5 539	5 641
<i>Muutos %</i>	10,4	2,2	-41,4	-4,4	1,8

Vuodelle 2023 tehdyssä ennusteessa verotulot alenevat n. 36,8 %. Kunnan tulovero on 3,481 milj. euroa pienempi, yhteisöveron alenema on 0,547 euroa ja kiinteistöveron alenema on 56.000 euroa. Verotulot alenevat yhteensä 4.084 euroa vuoden 2022 talousarvioon verrattuna.

Valtionosuudet

Vuodelle 2023 valtionosuudet ovat ennakkotiedon mukaan yhteensä 2,227 milj. euroa eli hyvinvointialueiden vaikutus kunnan valtionosuuteen on yhteensä 7,080 milj.euroa. Kunnan tuloveroprosentin pienenemisen vuoksi aiheutuvaa verotulojen menetystä kompensoidaan 0,453 milj. eurolla.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuottoja on talousarviovuonna arvioitu kertyvän yhteensä 50.000 euroa. Talousarviolainojen korkomenoiksi on arvioitu 20.000 euroa. Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioitu netto on 59.000 euroa positiivinen.

Vuosikate

Vuoden 2023 talousarvion vuosikate on 1.598.521 euroa positiivinen.

Poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät

Talousarviossa poistosuunnitelman mukaiset poistot ovat yhteensä 1.324 milj.euroa.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antoi 15.11.2011 yleisohjeen kuntien ja kuntayhtymien suunnitelman mukaisista poistoista. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto suosittelee poistoaikojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Seuraavalla sivulla on Kuhmoisten kunnan suosituksen mukaiset poistoajat 1.1.2013 alkaen sekä aiemmin 31.12.2012 saakka noudatetut poistoajat.

Talousarviossa olevat poistot on laskettu uuden yleisohjeen mukaisesti poistoaikojen alarajoja noudattaen muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Poikkeukset perustuvat annettuihin hyödykekohtaisiin lausuntoihin ja kunnanvaltuuston päätöksiin, jossa tiettyjen rakennusten taloudellista pitoaikaa on pidennetty. Poikkeukset on tehty seuraaville rakennuksille:

Hallinto- ja laitosrakennukset:

Toimintakeskus, Kuntotie 1
Entinen yhteiskoulurakennus, Lukio-, yläasterakennus ja liikuntahalli
Päijännekoti
Kuntala I. virastotalo
Ala-asteen työpajarakennus ja tiilinen koulurakennus
Päiväkotikoti Saukontassu (30 vuotta)
Koulukeskus (30 vuotta)

Tehdas ja tuotantorakennukset:

Jätevedenpuhdistamo
24-hallikiinteistöt

Muut rakennukset:

Palo- ja järvipelastusasema
Kuhmola

Satunnaisiin erisiin ei ole varattu talousarviossa määrärahaa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulosarvio on 274.101 euroa ylijäämäinen.

**Kuhmoisten kunnan käyttöomaisuuden suunnitelmapoistot
(poistonalaisen omaisuuden pienhankintaraja on 10 000 €)**

	1.1.2009 alkaen	1.1.2013 alkaen
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot		2 vuotta*
Aineettomat oikeudet		5 vuotta*
Liikearvo		2 vuotta*
Muut pitkävaikutteiset menot		
➤ Atk-ohjelmat	4 v.	2 vuotta*
➤ Muut	4 v.	2 vuotta*
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
➤ Hallinto- ja laitosrakennukset	40 v.	20 vuotta
➤ Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 v.	20 vuotta
➤ Talousrakennukset	17 v.	10 vuotta
➤ Vapaa-ajan rakennukset	25 v.	20 vuotta
➤ Asuinrakennukset	40 v.	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
➤ Kadut, tiet, torit, puistot	17 v.	15 vuotta
➤ Sillat, laiturit, uimalat	20 v.	10 vuotta
➤ Muut maa- ja vesirakenteet	20 v.	15 vuotta
➤ Vesi- ja viemäriverkko	35 v.	30 vuotta
➤ Kaukolämpöverkko		20 vuotta
➤ Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	17 v.	15 vuotta
➤ Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		10 vuotta
➤ Maakaasuverkko		20 vuotta
➤ Muut putki- ja kaapeliverkot		15 vuotta
➤ Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 v.	10 vuotta
➤ Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		15 vuotta
➤ Liikenteen ohjauslaitteet		10 vuotta
➤ Muut kiinteät koneet, laitteet, rakenteet	12 v.	10 vuotta
Koneet ja kalusto		
➤ Rautaiset alukset	17 v.	15 vuotta
➤ Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		8 vuotta
➤ Muut kuljetusvälineet	7 v.	4 vuotta
➤ Muut liikkuvat työkoneet	7 v.	5 vuotta
➤ Muut raskaat työkoneet		10 vuotta
➤ Muut kevyet koneet		5 vuotta
➤ Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet		5 vuotta
➤ Atk-laitteet	4 v.	3 vuotta
➤ Muut laitteet ja kalusteet	4 v.	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
➤ Luonnonvarat	käytön mukainen	käytön mukainen
➤ Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

*)erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta.

RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 367 853	1 670 000	1 598 521	1 448 413	1 540 567
Tulorahoituksen korjauserät	-68 011	0			
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-5 386 367	-802 830	-1 061 830	-1 368 830	-641 830
Rahoitusosuudet investointimenoihin	33 600	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	111 201				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 941 723	867 170	536 691	79 583	898 737
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0			
Antolainasaamisten vähennykset	258 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-47 000	-47 000	-47 000	-47 000	-47 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 500 000	-500 000	-450 000	-450 000	-450 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 230 723	328 170	47 691	-409 417	409 737
Muut maksuvalmiuden muutokset	654 004				
Rahavarojen muutos	-576 719	328 170	47 691	-409 417	409 737
Rahavarat 31.12.	4 218 240				
Rahavarat 1.1.	4 794 960				
Kassavarojen muutos	-576 720				
Tunnusluvut					
Rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-3 773	-4310	-2 435	-1 912	-3 942
Investointien tulorahoitus, %	25,6	208,0	150,5	105,8	240,0
Pääomamenojen tulorahoitus, %	25,3	197,0	144	102,3	223,6
Lainanhoitokate	1,8	63,0	24	16,8	18,2
Kassan riittävyys, pv	59,3	60	60	60	60
Asukasmäärä vuoden lopussa	2 157	2 128	2 068	2 068	2 068

Tunnuslukujen selitykset:

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

investointien tulorahoitus, %

= 100 x vuosikate / investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

pääomamenojen tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

Tunnuslukujen selitykset:

lainanhoitokate

$$= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään toimintapääomaa eli kassavaroja.

kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{kassavarat} / \text{kassasta maksut}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kunnan kassavaroilla kattaa.

Investointimenot

Talousarvion investointimenot vuodelle 2023 on kokonaisuudessaan 1.061.830 euroa. Kiinteistöihin investoidaan talousarviovuonna 335.000 euroa ja koko suunnitelmakaudella 1.227.000 euroa. Laitostoiminnan investoinnit ovat yhteensä 280.000 euroa. Yleisiin alueisiin ja liikenneväyliin käytetään talousarviovuonna 336.830 euroa. Suurimmat yksittäiset investoinnit talousarviovuonna on Satamarinteen infran toteutus 150.000 euroa ja Nuutinrinteen infran toteutus 150.000 euroa. Koko suunnitelmakauden 2023 – 2025 investoinnit ovat yhteensä 3.072.490 milj. euroa.

Antolainat

Antolainojen vähennyksissä on Kuhmoisten kunnan Vuokrakiinteistöt Oy:lle myönnetyn kaukolämpöantolainan lyhennys.

Lainat

Uutta pitkäaikaista lainaa ei talousarviovuonna oteta. Lyhytaikaista lainaa talousarvion tekohetkellä on yhteensä 6,0 milj. euroa. Vanhoja pitkäaikaisia lainoja lyhennetään talousarviovuonna 47.000 eurolla ja maksuvalmiutta ylläpidetään edelleen lyhytaikaisella lainalla. Kunnalla on taseessa pitkäaikaista lainaa vuoden 2022 lopussa yhteensä 230.000 euroa.

TALOUSARVION SITOVUUS

Valtuusto vahvistaa toimielinten tulosaluekohtaiset tulo- ja menomäärärahat. Investointiosan määrärahat valtuusto vahvistaa investointiluettelossa esitetyllä tasolla. Vahvistetut määrärahat sitovat toimielimiä tulosalueittain tulot yhteensä ja menot yhteensä tasolla. Määrärahoja ei saa ylittää ilman valtuuston lupaa. Valtuuston hyväksyttyä talousarvion antaa kunnanhallitus tarkemmat täytäntöönpano-ohjeet.

Kun talousarvio on hyväksytty, hallintokunnat laativat käyttösuunnitelmat, jonka yhteydessä ne täsmentävät myös sitovat toiminnalliset tavoitteensa. Valtuustolle annetaan vähintään puolivuositin selvitys toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteidensa toteutumisesta.

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTENVETO JA SITOVUUS			
	Sitovuus B= Brutto N=Netto	Menomäärä- rahat €	Tuloarviot €
<u>KÄYTTÖTALOUS</u>			
YLEISHALLINTO			
Hallintopalvelut	B	1 199 219	118 770
Elinkeinoelämän edistäminen	B	251 755	465 310
Sosiaali- ja terveys omatoiminta	B	510 000	0
Sosiaali- ja terveys ostopalvelut	B	64 265	0
SIVISTYSTOIMI			
Varhaiskasvatus	B	697 659	123 000
Yhtenäiskoulu	B	2 318 126	35 000
Ruokapalvelu	B	192 262	7 000
Elämänlaatupalvelut	B	502 009	40 350
TEKNINEN TOIMI			
Kaavoitus- ja maankäyttö	B	675 421	267 700
Kiinteistötoimi	B	1 301 226	744 470
Laitostoiminta	B	959 350	596 000
Rakennuslautakunta	B	293 862	89 000
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		5 791 000
Valtionosuudet	B		2 227 075
Rahoitustulot	B		93 200
Rahoitusmenot	B	34 200	
Satunnaiset erät	B	0	0
INVESTOINTIOSA	B	1 061 830	0
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset	B	0	8 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	47 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	450 000	
Oman pääoman muutokset		0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen		47 691	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		10 605 875	10 605 875

KUHMOISTEN KUNNAN TALOUSARVION KÄYTTÖTALOUSOSAN HIERARKIARAKENNE

TOIMIALA		
VALTUUSTON	KUSTANNUSPAIKKA	
SITOVUUSTASO		
YLEISHALLINTO		
Hallintopalvelut		
	Vaalit	
	Tilintarkastus	
	Kunnanvaltuusto	
	Kunnanhallitus	
	Hallintotoimisto	
	Työllisyydenhoito	tunniste 1 yörytys
	Kunnallisverotus	
	Työsuojelu	
	Muu henkilöstöhallinto	
	Talous- ja palkanlaskentapalvelut	yörytys
	Puhelinpalvelut	yörytys
	Kopiointi ja postitus	yörytys
	ATK-palvelut	yörytys
Elinkeinoelämän edistäminen		
	Elinkeinotoimi	
	Maa- ja metsätilat	
	Joukkoliikenne	
	Maataloustoimi	
Sote omatoiminta		
	Eläkemenoerusteiset ja varhe maksut (KUEL)	
	Työllistetyt sote oma toiminta	yörytys
	Työmarkkinatuen kuntaosuus (KELA)	
Sote ostopalvelut	Keuruu	
	Ympäristöterveydenhuolto (Keuruu)	
Rahoitus		
	Rahoitus	
SIVISTYSTOIMI		
Varhaiskasvatus		
	Perhepäivähoito	
	Päiväkot	tunniste 2
	Lasten kotihoidontuki	tunniste 1
	Aamu- ja iltapäivätoiminta	
Yhtenäiskoulu		
	Esiopetus	tunniste 1 tunniste 2
	Perusopetus	tunniste 1 tunniste 2
	Lukio	tunniste 1 tunniste 2

TOIMIALA		
VALTUUSTON	KUSTANNUSPAIKKA	
SITOVUUSTASO		
SIVISTYSTOIMI		
Elämänlaatupalvelut	Kirjastopalvelut	
	Kulttuuripalvelut	
	Kotiseutumuseo	
	Riihigalleria	
	Kuhmola	
	Musiikkioppilaitokset	
	Taiteen perusopetus	
	Työväenopisto	
	Liikuntatoimi	tunniste 2
	Nuorisotoimi	
Ruokapalvelu		
	Koulukeskuksen keittiö	
TEKNINEN TOIMI		
Kaavoitus- ja maankäyttö		
	Asemakaavoitus	
	Yleiskaavoitus	
	Paikkatietopalvelut	
	Kiinteistön muodostaminen	
	Yhdyskuntasuunnittelu	
	Puistot ja muut yhteiset alueet	
	Liikenneväylät	
	Jätehuolto	
	Satama- ja laiturialueet	tunniste 1
Kiinteistötoimi		
	Kuntalan kiinteistö (kunnanviraston rak.)	
	Vuokralle annetut asunnot	tunniste 1
	Muut vuokralle annetut tilat	tunniste 1
	Opetus- ja kulttuuritoimen kiinteistöt	tunniste 1
	Sote-kiinteistöt	tunniste 1
	Palo- ja järvelastusasema	
Laitostoiminta		
	Vesihuoltolaitos/talousvesi	
	Vesihuoltolaitos/jätevesi	
	Hulevesijärjestelmä	
	Kaukolämpöverkosto	
Rakennuslautakunta		
	Rakennusvalvonta	
	Ympäristönsuojelu	
	Yksitystiet	

Talousarvion käyttötalousosan taulukoiden poistot, laskennalliset - ja sisäiset erät koostuvat seuraavista tileistä:

POISTOT

- Suunnitelman muksiset poistot
 - Poistot atk-ohjelmista
 - Poistot muista pitkävaikutteisista menoista
 - Poistot rakennuksista
 - Poistot kiinteistä rakenteista ja laitteista
 - Poistot koneista ja kalustosta

SISÄISET- JA VYÖRYTYSTULOT

Myyntitulot

- Sisäiset
 - Sisäiset vesi- ja jätevesimaksut
 - Sisäinen lämmön myynti
 - Sisäiset myyntitulot

Vyörytetyt

- Puhelinkeskus
- Kopiointi
- Atk-palvelut
- Talous-, palkanlaskentapalvelut
- Työttömien työllistäminen

Vuokratulot

- Sisäiset vuokratulot
- Vyörytetyt vuokratulot

SISÄISET- JA VYÖRYTYSMENOT

Palvelujen ostot

- Sisäiset
 - Jätevesimaksut
 - Ravitsemuspalvelut
- Vyörytetyt
 - Puhelinkeskus
 - Kopiointi
 - Atk-palvelut
 - Talous-, palkanlaskentapalvelut
 - Työttömien työllistäminen

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

- Sisäiset
 - Vesimaksut
 - Sisäinen lämmön osto
 - Muu materiaali

Vuokrat

- Sisäiset vuokramenot
- Vyörytetyt vuokramenot

KÄYTTÖTALOUSOSA

TULOSALUEKOHTAISET TAVOITTEET JA MÄÄRÄRAHAT

YLEISHALLINNON TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2023

HALLINTOPALVELUT

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen lautakunta, jonka tavoitteena on huolehtia kunnan tehtävistä vaalien järjestämisessä virheettömästi ja taloudellisesti. Vuonna 2022 järjestetään aluevaalit.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vaalien järjestäminen.

Tarkastuslautakunta

Tilintarkastus

Vastuuhenkilö: Tilintarkastaja Ville Valkonen, JHT

Tehtävän toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lisäksi valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan (JHT-tilintarkastaja/JHT-yhteisö). Tilintarkastuspalvelut kunta ostaa valtuuston päätökseen perustuen tilintarkastusyhteisö Revisium Oy:ltä. Vastuunalaisena tilintarkastajana tilikaudella 2023 toimii JHT Ville Valkonen.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös hyvää tilintarkastustapaa noudattaen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on määritellä tilintarkastuksen painopistealueet, valmista valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Hallinto

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Hallinnon tulosalueeseen kuuluvat seuraavat yksiköt: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, toimikunnat, hallinto-toimisto, työllisyyden hoito, kunnallisverotus, työsuojelu ja muu henkilöstöhallinto.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kunnan talous-, henkilöstö- ja muuhun yleishallintoon sekä tiedotukseen liittyvät viranomais- ja muut tehtävät siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muiden tulosalueiden vastuulle. Hallinnon tulosalueen tehtävänä on myös edistää ja ylläpitää yhteistyötä eri tulosalueiden ja sidosryhmien kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuntakonsernin talous on vakaa		
Valtuustokauden tavoite 2021 – 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Tilikauden tulokset ovat pääsääntöisesti positiivisia	274.101 euroa	Tilikauden tulos
Vuosikate kattaa poistot	1.598.521 euroa	Kunnan vuosikate

Kunnan päätöksenteko tukee kuntastrategi		
Valtuustokauden tavoite 2021 – 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Kuntastrategia 2022 - 2035 huomioidaan toimielinten päätöksenteossa ja strategian toteutumista tarkastellaan vuosittain	Strategia-asiakirja ja toimenpideohjelmat ovat käytössä	Valtuuston päätökset ovat strategian ja toimenpideohjelmien mukaisia

Kokonaisvaltaista hyvinvointia tukevat laadukkaat palvelut ja hyvinvoiva henkilöstö		
Valtuustokauden tavoite 2021 – 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Työntekijöiden työhyvinvointia tuetaan sekä osaamista kehitetään järjestelmällisesti ja samalla vahvistetaan vastuullista toimintakulttuuria	Ajantasainen henkilöstöstrategia on käytössä ja	Henkilöstöstrategiassa asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Perustelut: Kunnan talouden tulee olla tasapainossa, jolloin kuntalaiset saavat hyvinvointia tukevat laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa. Lisäksi palvelujen tuottamiseen tarvitaan osaava ja motivoitunut henkilöstö, jonka ammattitaitoa pidetään yllä koulutuksen avulla. Kuluvin vuoden kuntastrategia-asiakirja on valmistunut syksyllä 2022. Kunnan strategia-asiakirjan sisältö tulee huomioida valmistelussa ja päätöksenteossa. Huolelliseen ja perusteelliseen päätösvalmisteluun tulee myös kiinnittää erityistä huomiota.

Sisäiset palvelut

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tietohallinto, talous- ja palkkahallinto, tietoliikenne, kopiointi- ja puhelinvaihdopalvelujen tuottaminen kunnan eri toimialoille.

Tulosalueen tehtävänä on tarjota kunnan eri toimialoille niiden tarvitsemat tietohallinto- ja tietoliikennepalvelut sekä talous- ja palkkahallinnon palvelut sisältäen yhteisesti käytössä olevat ohjelmistot, laitteet ja tukipalvelut. Tulosalue koostuu puhelinvaihteesta, kopioinnista, tieto- ja taloushallintopalveluista aiheutuvista menoista. Vuoden 2022 alusta lukien kunnan kirjanpidon ja myynti- ja ostoreskontran palvelut on tuotettu Kuntalaskenta Oy:n toimesta. Kuhmoisten kunnan puhelinvälitys hoidetaan Jämsän kaupungin toimesta. Kuhmoisten kunnalla on toistaiseksi voimassa oleva sopimus Jämsän kaupungin kanssa myös tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen sekä palkkahallinnon palvelujen tuottamisen osalta. Kuhmoisten kunnan palveluksessa on atk-tukihenkilö, joka varmistaa mm. tietohallintoon liittyvien lähipalvelujen sujuvuuden ja järjestelmien häiriötönnä toiminnan.

Taloushallinnon tehtäviä ovat mm.1) taloustiedon tuottaminen (talousarvio, raportointi ja tilinpäätös) 2) maksuliikenteen hoitaminen 3) perinnän suorittaminen 4) taloushallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpitäminen 5) tarvittava koulutus esimiehille ja henkilöstölle.

Palkka- ja henkilöstöhallinnon keskeisinä tehtäviä ovat mm. 1) henkilöstön ja luottamushenkilöiden palkanmaksu 2) henkilöstöhallinnon järjestelmien kehittäminen ja toimintavarmuuden ylläpito 3) linjata työ- ja virkaehtosopimusten ja lainsäädännön tulkintaa työnantajan näkökulmasta henkilöstöä koskevissa kysymyksissä 4) tukea organisaatiota henkilöstöhallinnon kysymyksissä 5) työsuojelutoiminta.

Talous- ja palkkahallinnon sekä tietohallinto- ja tietoliikennepalvelujen saatavuus ja virheettömyys ovat keskeinen edellytys kunnan palvelutuotannossa.

Hallintopalvelut						
	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos - % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	53 160,72	83 000,00	68 180,00	-17,86%	68 180,00	66 538,33
Myyntituotot	2 981,80					
Maksutuotot		3 000,00	3 000,00	0,00%	3 000,00	3 025,00
Tuet ja avustukset	47 428,92	80 000,00	65 180,00	-18,53%	65 180,00	63 513,33
Muut toimintatuotot	2 750,00					
TOIMINTAKULUT	1 279 443,78	1 191 390,00	1 143 944,24	-3,98%	1 107 607,53	1 111 210,86
Henkilöstökulut	547 594,69	528 800,00	492 894,24	-6,79%	491 557,53	491 407,53
Palvelujen ostot	579 006,83	502 080,00	469 180,00	-6,55%	469 180,00	472 954,17
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	49 181,16	32 150,00	20 950,00	-34,84%	20 950,00	20 929,17
Avustukset	82 410,68	110 000,00	145 000,00	31,82%	110 000,00	110 000,00
Muut toimintakulut	21 250,42	18 360,00	15 920,00	-13,29%	15 920,00	15 920,00
Vuokrakulut	2 581,90	5 000,00	3 000,00	-40,00%	3 000,00	3 000,00
Muut kulut	18 668,52	13 360,00	12 920,00	-3,29%	12 920,00	12 920,00
TOIMINTAKATE	-1 226 283,06	-1 108 390,00	-1 075 764,24	-2,94%	-1 039 427,53	-1 044 672,53
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	426 338,23	597 910,00	539 732,00	-9,73%	539 592,00	539 592,00
Tulot	367 791,34	454 690,00	403 928,00	-11,16%	403 928,00	403 928,00
Menot	58 546,89	143 220,00	135 804,00	-5,18%	135 664,00	135 664,00
KOKONAISTULOT	420 952,06	537 690,00	472 108,00	-12,20%	472 108,00	470 466,33
KOKONAISMENOT	1 337 990,67	1 334 610,00	1 279 748,24	-4,11%	1 243 271,53	1 246 874,86
NETTOKUSTANNUS	-917 038,61	-796 920,00	-807 640,24	1,35%	-771 163,53	-776 408,53
Vakituinen henkilöstö	4,82	4,55	4	-12 %		
Tilapäinen henkilöstö	0,7	1	0	-100 %		

Elinkeinoelämän edistäminen

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elinkeinoelämän edistämisen tulosalueeseen kuuluvat elinkeinotoimi, maaseututoimi, maa- ja metsätilat ja joukkoliikenne. Elinkeinotoimen kehittäminen pohjautuu Kuhmoisten kunnan strategiaan sekä elinvoimaohjelmaan. Kuntastrategia on hyväksytty syksyllä 2022. Elinvoimaohjelman uusiminen aloitettiin loppuvuodesta 2022. Kunnan elinkeinoelämän kehittämisestä vastaavat kunnanjohtaja ja elinkeinokoordinaattori.

Kuhmoisten kunnan elinkeinojen kehittämisestä on linjattu kunnan strategiassa 2022 – 2035 ja elinvoimaohjelmassa. Valtuusto hyväksyi uuden kuntastrategian vuosille 2022 – 2035 sekä hyväksyy päivitetyn elinvoimaohjelman keväällä 2023. Lisäksi kunnan elinvoiman ja elinkeinotoiminnan kehittämistä linjaa elinvoimajajosto. Tehtyjen linjausten toteuttamisesta vastaa kunnanjohtaja yhteistyössä elinkeinokoordinaattorin kanssa. Kunnanjohtaja ratkaisee omalta osaltaan, kunnan hallintosäännön puitteissa, asiat jotka koskevat: kunnan elinkeinoelämän kehittämistä ja kunnan markkinointia, päätöksenteon valmistelua elinkeinopoliittiseen kehittämiseen liittyvissä asioissa, toimitilojen ja teollisuustilojen määräaikaista, kunnanhallituksen ohjeiden mukaisesti laadittuja vuokrasopimuksia, yritysten perusneuvontaa ja alkavien yrittäjien palveluja, matkailuelinkeinojen tukemista, sidosryhmäyhteistyötä, kunnan elinkeinotoimintaan liittyviä alueellisia ja paikallisia hankkeita, kunnan omistamien tonttien myyntiä neuvottelujen ja sopimusten valmistelun osalta ja niiden markkinointia.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Edellä lueteltujen palvelujen tuottaminen laadukkaasti ja aktiivisesti.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen		
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Satama-alueen kehittäminen entistä vetovoimaisemmaksi matkailualueeksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Satamarinteen kaavan toimeenpanon jatkaminen ja kehittäminen tarvittavalla tavalla Satama-alueen palvelukokonaisuuden kehittäminen	Satama-alueen palveluiden määrän ja laadun kasvattaminen yhteistyössä yritysten kanssa Satamarinteen kaava-alueen aktiivinen markkinointi Matkaparkin kehittäminen ja markkinointi
Houkuttelemme uutta yritystoimintaa kuntaan markkinoimalla tonttejamme, palveluitamme ja toimivia yhteyksiä	Kunnan yritys- tonttien aktiivinen markkinointi ja markkinoinnin kehittäminen	Työpaikkojen määrä Uusien yritysten määrä Tonttien aktiivinen markkinointityö
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle	Tonttimyynnin jatkaminen ja kehittäminen	Myytyjen tonttien määrä, nettomuutto kuntaan
Myönteisen kuntakuvan ylläpitäminen ja vahvistaminen kaikessa toiminnassa Ainutlaatuisten luonto- ja kulttuurikohteiden markkinointi ja kehittäminen matkailun, viihtymisen ja hyvinvoinnin lähteinä ympärivuotisesti	Verkostoitumisen jatkaminen ja kehittäminen Kunnan aktiivinen markkinointi eri kanavien kautta	Yhteistyösuhteiden ja kumppanuuksien lisääntyminen Kunnan näkyvyyden ja tunnettavuuden lisääntymisen erityisesti Pirkanmaan maakunnassa

Elinvoimaohjelman viisi painopistealuetta ovat seuraavat: uusien asukkaiden houkutteleminen, luontomatkailemisen edistäminen, satama-alueen kehittäminen, ikäihmisten turvallista arkea tukevaa yritys- ja yhdistystoimintaa sekä nuoret Kuhmoisten kehittämässä. Elinvoimajaos on seurannut/seuraa aktiivisesti ohjelman tavoitteita kokouksissaan. Elinvoimaohjelma tullaan päivittämään vuoden 2023 kevään aikana. Elinvoimaohjelman tarkoituksena on jalkauttaa hyväksytyn kuntastrategian tavoitteet ohjaamaan toimintaa.

Kuhmoisten kunta siirtyi osaksi kasvavaa ja kehittyvää Pirkanmaan talousaluetta vuoden 2021 alussa. Kunnan tunnettuuden lisääminen uuden maakunnan alueella, sekä verkostoituminen Pirkanmaan elinkeinoelämään, ovat edelleen merkittävimpiä talousarviovuoden 2023 painopistealueita.

Kuhmoisten kunta toimii aktiivisesti oman alueensa, sekä muiden kuntien ja maakuntien kanssa yhteisissä kehittämishankkeissa. Kunta osallistuu maakuntarajojen yli muun muassa valtatie 24 alueen kehittämiseen.

Satarinteiden asemakaava hyväksyttiin vuoden 2020 lopussa. Kaava yhdistää keskustan ja sataman yhdeksi kokonaisuudeksi, ja alueen rakentuessa, se huomioi muun muassa yritystoiminnan ja senioriasumisen mahdollisuudet, sekä alueen virkistyskäytön. Alueen ensimmäinen tontti on myyty vuonna 2022. Kesällä 2020 valmistunut karavaanareiden matkaparkki on osaltaan vahvistanut sataman alueen vetovoimaa.

Kaavan valmistuminen lisää erityisesti kunnan keskustan alueen palveluiden käyttöä, mahdollistaa lisää työtä paikallisille yrittäjille ja monipuolistaa asumisen mahdollisuuksia. Kaava-alueen tonttien markkinointi on aloitettu, ja ensimmäinen okt-tontti on myyty vuonna 2022.

Aurinkorinteiden asuinalueen rakentuminen käynnistyy vuoden 2023 aikana. Alueen kunnallistekniikka valmistui syksyllä 2022. Alueelta on myyty lokakuuhun 2022 mennessä neljä tonttia – yksi on enää myymättä. Alueen rakentuminen tuo kuntaan lisää asukkaita, lisää palveluiden kysyntää ja vahvistaa monipuolisesti alueen elinvoimaa.

Kunnan omistamien teollisuustilojen käyttöaste on ollut korkea. Korkea käyttöaste, ja riittävä vuokrataso, lisäävät kunnan mahdollisuutta ylläpitää omistamia tiloja, ja tarjota eri yritysten tarpeisiin soveltuvaa vuokratilaa. Kunnanhallitus on tarkastellut vuokratasoja syksyn 2022 aikana.

Kunnan nettomuutto on ollut viimeiset yhdeksän vuotta positiivinen. Kuntaan on siis muuttanut enemmän uusia asukkaita kuin täältä on muuttanut pois. Kunnan positiivinen nettomuutto onkin merkki kunnan elinvoiman vahvistumisesta ja ostovoiman säilymisestä. Kunta on investoinut viime vuosina perheiden palveluihin rakentamalla päiväkodin kunnan keskustaan v. 2019. Uusi yhtenäiskoulu valmistui alkuvuodesta 2022. Päiväkotit ja koulu vahvistavat kunnan kykyä houkutella lapsiperheitä muuttamaan kuntaan.

Elinkeinoelämän edistäminen						
	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	349 936,27	515 010,00	465 310,00	-9,65%	185 010,00	185 010,00
Myyntituotot	271 958,44	500 000,00	450 100,00	-9,98%	170 000,00	170 000,00
Maksutuotot			100,00			
Muut toimintatuotot	77 977,83	15 010,00	15 110,00	0,67%	15 010,00	15 010,00
TOIMINTAKULUT	228 355,11	239 450,00	251 755,72	5,14%	241 755,72	241 755,72
Henkilöstökulut	60 932,55	65 700,00	45 001,72	-31,50%	45 001,72	45 001,72
Palvelujen ostot	152 657,80	165 350,00	201 354,00	21,77%	191 354,00	191 354,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	12 351,39	7 900,00	4 400,00	-44,30%	4 400,00	4 400,00
Avustukset			500,00		500,00	500,00
Muut toimintakulut	2 413,37	500,00	500,00	0,00%	500,00	500,00
Vuokrakulut	532,71					
Muut kulut	1 880,66	500,00	500,00	0,00%	500,00	500,00
TOIMINTAKATE	121 581,16	275 560,00	213 554,28	-22,50%	-56 745,72	-56 745,72
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	4 010,85	14 720,00	12 404,00	-15,73%	11 929,00	11 929,00
Tulot			200,00			
Menot	4 010,85	14 720,00	12 204,00	-17,09%	11 929,00	11 929,00
KOKONAISTULOT	349 936,27	515 010,00	465 510,00	-9,61%	185 010,00	185 010,00
KOKONAISMENOT	232 365,96	254 170,00	263 959,72	3,85%	253 684,72	253 684,72
NETTOKUSTANNUS	117 570,31	260 840,00	201 550,28	-22,73%	-68 674,72	-68 674,72
Vakituinen henkilöstö	1,75	1,25	0,25	-80 %		
Tilapäinen henkilöstö	0,4		1	100 %		

Terveystieteiden ja sosiaalitoimi, oma toiminta (ei ostopalveluja)

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Oman toiminnan tulosalueeseen kuuluu tulona toimeentulotuen valtionosuus. Menoina sosiaali- ja terveystoimen siirtynyt henkilöstöä koskevat eläkemenojen perusteiset- ja varhemaksut. Työmarkkinatuen kuntaosuus maksetaan myös tulosalueen menoista.

Sote omatoiminta						
	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTAKULUT	464 547,24	410 000,00	510 000,00	24,39%	510 000,00	510 000,00
Henkilöstökulut	281 822,07	280 000,00	380 000,00	35,71%	380 000,00	380 000,00
Palvelujen ostot	164 924,35	130 000,00	130 000,00	0,00%	130 000,00	130 000,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	912,50					
Avustukset	16 868,42					
Muut toimintakulut	19,90					
Muut kulut	19,90					
TOIMINTAKATE	-464 547,24	-410 000,00	-510 000,00	24,39%	-510 000,00	-510 000,00
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	37,94	25 200,00	20 000,00	-20,63%		
Tulot	37,94					
Menot		25 200,00	20 000,00	-20,63%		
KOKONAISTULOT	37,94	0,00	0,00		0,00	0,00
KOKONAISMENOT	464 547,24	435 200,00	530 000,00	21,78%	510 000,00	510 000,00
NETTOKUSTANNUS	-464 509,30	-435 200,00	-530 000,00	21,78%	-510 000,00	-510 000,00

Terveystenhuolto ja sosiaalitoimi, ostopalvelut Keuruu

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kuhmoisten kunta on mukana ympäristöterveydenhuollon palveluiden (terveysvalvonta ja eläinlääkintä) osalta yhteistoiminta-alueella, jossa tehtävien hoitamisesta vastaa Keuruun kaupunki.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tavoitteena on turvata yhteistoiminta-alueella kustannustehokkaat, tarkoituksenmukaiset ja ympäristöterveydenhuollon palvelut.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sote ostopalvelut						
	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTAKULUT	10 450 930,54	10 681 570,00	64 265,00	-99,40%	64 265,00	64 265,00
Palvelujen ostot	10 450 724,54	10 678 570,00	64 265,00	-99,40%	64 265,00	64 265,00
Avustukset	206,00	3 000,00		-100,00%		
TOIMINTAKATE	-10 450 930,54	-10 681 570,00	-64 265,00	-99,40%	-64 265,00	-64 265,00
Laskennalliset- ja sisäiset erät:		3 100,00		-100,00%		
Menot		3 100,00		-100,00%		
KOKONAISTULOT	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
KOKONAISMENOT	10 450 930,54	10 684 670,00	64 265,00	-99,40%	64 265,00	64 265,00
NETTOKUSTANNUS	-10 450 930,54	-10 684 670,00	-64 265,00	-99,40%	-64 265,00	-64 265,00

Yleishallinto						
sis. Hallintopalvelut, elinkeinoelämän edistäminen, sote omatoiminta, sote ostopalvelut						
	A. Toteuma ed.vuosi	B. TA kuluva vuosi	C. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	403 096,99	598 010,00	533 490,00	-10,79%	253 190,00	251 548,33
Myyntituotot	274 940,24	500 000,00	450 100,00	-9,98%	170 000,00	170 000,00
Maksutuotot		3 000,00	3 100,00	3,33%	3 000,00	3 025,00
Tuet ja avustukset	47 428,92	80 000,00	65 180,00	-18,53%	65 180,00	63 513,33
Muut toimintatuotot	80 727,83	15 010,00	15 110,00	0,67%	15 010,00	15 010,00
TOIMINTAKULUT	12 423 276,67	12 522 410,00	1 969 964,96	-84,27%	1 923 628,25	1 927 231,58
Henkilöstökulut	890 349,31	874 500,00	917 895,96	4,96%	916 559,25	916 409,25
Palvelujen ostot	11 347 313,52	11 476 000,00	864 799,00	-92,46%	854 799,00	858 573,17
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	62 445,05	40 050,00	25 350,00	-36,70%	25 350,00	25 329,17
Avustukset	99 485,10	113 000,00	145 500,00	28,76%	110 500,00	110 500,00
Muut toimintakulut	23 683,69	18 860,00	16 420,00	-12,94%	16 420,00	16 420,00
Vuokrakulut	3 114,61	5 000,00	3 000,00	-40,00%	3 000,00	3 000,00
Muut kulut	20 569,08	13 860,00	13 420,00	-3,17%	13 420,00	13 420,00
TOIMINTAKATE	-12 020 179,68	-11 924 400,00	-1 436 474,96	-87,95%	-1 670 438,25	-1 675 683,25
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	430 387,02	640 930,00	572 136,00	-10,73%	551 521,00	551 521,00
Tulot	367 829,28	454 690,00	404 128,00	-11,12%	403 928,00	403 928,00
Menot	62 557,74	186 240,00	168 008,00	-9,79%	147 593,00	147 593,00
KOKONAISTULOT	770 926,27	1 052 700,00	937 618,00	-10,93%	657 118,00	655 476,33
KOKONAISMENOT	12 485 834,41	12 708 650,00	2 137 972,96	-83,18%	2 071 221,25	2 074 824,58
NETTOKUSTANNUS	-11 714 908,14	-11 655 950,00	-1 200 354,96	-89,70%	-1 414 103,25	-1 419 348,25
Vakituinen henkilöstö	6,57	5,8	4,25	-26,72 %		
Tilapäinen henkilöstö	1,1	1	1	0 %		

SIVISTYSTOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2023

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

Sivistystoimen toiminta-ajatus:

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatus-, opetus-, ruoka- ja elämänlaatupalvelujen järjestämisestä. Sivistystoimen toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö sekä valtakunnalliset linjaukset. Sivistystoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämänhallintaa elämän eri vaiheissa. Sivistyspalvelut vaikuttavat vetovoimatekijänä kunnan elinvoimaan.

Sivistystoimen tehtävänä on kasvua, oppimista ja osallisuutta edistämällä vahvistaa hyvinvointia sekä osamista turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuun omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstä.

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen esimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Arvonamme on hyvinvoiva lapsi, jonka yksilöllisyys ja osallisuus ovat vahvasti läsnä arjessamme.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatuspalveluita tarjotaan kunnallisessa päiväkodissa, perhepäivähoidossa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintana. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat myös vuorohoito, varhaiserityiskasvatus, perheille maksettava kodinhoidontuki sekä kotihoidontuen kuntalisä. Kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan perheelle, jossa hoidetaan kotona yhtä tai useampaa alle 3-vuotiasta lasta.

Varhaiskasvatusta ohjaavana asiakirjana toimivat varhaiskasvatuslaki 540/2018 ja Opetushallituksen laatima varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jonka pohjalta paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on hyväksytty v. 2022. Suunnitelma tukee esimiesten ja henkilöstön ammatillista ja pedagogisesti tietoista toimintaa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan varhaiskasvatuslain mukaisesti jokaiselle päiväkodissa ja perhepäivähoidossa olevalle lapselle yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman avulla asetetaan yhteisiä tavoitteita ja sovitaan yhdessä siitä, miten kunkin lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia edistetään.

Varhaiskasvatuslaki painottaa lasten ja perheiden osallisuutta toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajalle järjestetään mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Varhaiskasvatuslaki edellyttää riittävän henkilöstöresurssin varaamista suhteessa lasten lukumäärään – myös ennakoitavissa olevien poikkeamien varalle. Talousarviovuonna 2023 ammattitaitoisen kasvatus- ja hoitohenkilöstön lain mukainen määrä varmistetaan määräaikaista työntekijöitä palkkaamalla. Lisäksi lisäantyneen vuorohoidon tarpeen sekä ennakoitavissa olevien poikkeamien (vuosilomat, koulutukset, tasoittumisvapaat) varalle varataan tarvittavat henkilöstöresurssit etukäteen lain edellyttämällä tavalla.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen edellyttää kahden määräaikaisen, osa-aikaisen työntekijän resurssin. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelutarve on lisääntynyt, ja ostopalvelun sijaan tehtävään on saatu rekrytoitua määräaikainen henkilö.

Varhaiskasvatukseen on myönnetty valtionavustuksia toimintavuodelle 2022-2023 varhaiskasvatuslain uudistusten tukemiseen sekä digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämiseen. Saaduilla avustuksilla täydennetään henkilöstöresurssia edellä mainitulla tavalla sekä hankitaan koulutusta ja edistetään digitaitoja.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2022 - 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen.	Varhaiskasvatuksen käyttöaste Asiakastyytyväisyyskyselyt Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi – itsearviointityökalua Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä	Henkilöstön työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen	Toimintakauden arviointi Henkilöstön pedagogisen osaamisen ylläpitäminen

Varhaiskasvatus	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	111 675,67	69 500,00	123 000,00	76,98%	123 000,00	123 000,00
Maksutuotot	56 448,94	69 500,00	39 000,00	-43,88%	39 000,00	39 000,00
Tuet ja avustukset	55 226,73		84 000,00		84 000,00	84 000,00
TOIMINTAKULUT	858 392,32	704 420,00	697 659,81	-0,96%	696 661,07	696 661,07
Henkilöstökulut	730 823,00	608 400,00	614 819,81	1,06%	613 821,07	613 821,07
Palvelujen ostot	57 824,61	35 070,00	18 490,00	-47,28%	18 490,00	18 490,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	10 969,55	6 950,00	10 350,00	48,92%	10 350,00	10 350,00
Avustukset	57 141,71	54 000,00	54 000,00	0,00%	54 000,00	54 000,00
Muut toimintakulut	1 633,45					
Muut kulut	1 633,45					
TOIMINTAKATE	-746 716,65	-634 920,00	-574 659,81	-9,49%	-573 661,07	-573 661,07
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	218 663,53	235 490,00	-159 576,00	-167,76%	-60 193,00	-60 193,00
Poistot ja arvonalentumiset	11 416,44	7 620,00	7 620,00	0,00%	7 620,00	7 620,00
Menot	207 247,09	227 870,00	-167 196,00	-173,37%	-67 813,00	-67 813,00
KOKONAISTULOT	111 675,67	69 500,00	123 000,00	76,98%	123 000,00	123 000,00
KOKONAISMENOT	1 077 055,85	939 910,00	538 083,81	-42,75%	636 468,07	636 468,07
NETTOKUSTANNUS	-965 380,18	-870 410,00	-415 083,81	-52,31%	-513 468,07	-513 468,07
Vakituinen henkilöstö	8,65	8,48	8,6	1,40 %		
Tilapäinen henkilöstö	5,17	8,17	4,5	-44,90 %		

Yhtenäiskoulu

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus:

Esi- ja perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa, jolla on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Esi- ja perusopetus mahdollistaa monipuolisen kasvun, oppimisen ja terveen itsetunnon kehittymisen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmiudet toimia osallistuvana kansalaisena demokraattisessa yhteiskunnassa. Opetus tukee jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Tavoitteena on myös herättää halu elinikäiseen oppimiseen.

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys, valmistaa opiskelijat ylioppilastutkintoon sekä antaa riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoja tarkastella asioita eri näkökulmista

Yhtenäiskoulun (esi- ja perusopetus sekä lukio) tehtävänä on tarjota monipuolinen, laadukas, virikkeinen sekä turvallinen oppimisympäristö pätevän henkilökunnan turvin, voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaan kohtuullisen kokoisissa opetusryhmissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhtenäiskoulussa opiskellaan Opetushallituksen määrittämien opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelmien lisäksi toimintaa ohjaa yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelma, jossa henkilöstö asettaa painopistealueet lukuvuodelle. Oppisisältöjen ohella koulussa painotetaan taitojen oppimista ja vuorovaikutteista työskentelyä. Uusi koulurakennus on otettu käyttöön vuoden alusta alkaen, ja sinne on siirtynyt vuosiluokkien 5—9 ja lukion opetus, hallinto ja opiskeluhuolto.

Lukuvuoden 2022-2023 painotettava opetussuunnitelman kokonaisuus on *Kestävän elämäntavan välttämättömyys*. Kestävä elämäntapa on tarkoitus saada osaksi koulun arkea (esim. roskien lajittelu, kierrätys, oman ympäristön siisteydestä huolehtiminen, energia-agentit ja kierrätysmateriaalien käyttö).

Oman lukion säilyttäminen osana yhtenäiskoulua on kunnalle vetovoimatekijä. Lukion markkinointia jatketaan aktiivisesti mm. sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä sekä uusia nettisivuja kehittämällä.

Yhtenäiskoululle on myönnetty valtionavustuksia lukuvuodelle 2022—2023 tasa-arvon ja opetuksen laadun edistämiseen sekä Kuhmoisissa kuultua – Harrastamisen Suomen mallin toimeenpanoon. Saaduilla avustuksilla on turvattu henkilöstöresurssia ja mahdollistettu jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Opiskeluhuolto järjestetään monialaisena yhteistyönä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Maakunnallista yhteistyötä tehdään mm. Ylä-Pirkanmaan kuntien kanssa Oikeus oppia –verkostossa ja Pirkanmaan oppi- ja laanohjauksen kehittämishankkeissa.

Mikäli koronapandemia aiheuttaa edelleen huomioitavaa koulupäivien järjestelyissä, vastataan tarpeisiin mahdollisimman hyvin huomioiden paikallinen tilanne. Koululle on laadittu varautumissuunnitelma.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2022 - 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten	Pitkillä välitunneilla tarjotun ohjatun toiminnan määrä Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset

	hyvinvoinnin tukeminen.	Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi – itsearviointityökalua Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto Lukion jaksopalautteen kehittäminen
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Henkilöstön työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen	Lukuvuoden arviointiraportti Koulutuspäivien määrä
Tarjoamme houkuttelevan asuin- ympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa.	Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittämisen koko kunnan alueelle.	Lukion markkinoinnin näkyvyys sisäisesti ja ulkoisesti Lukiolaisten yhteisöllisyyden ja ryhmäytymisen edistämäinen ja keskeyttämisen ehkäisy

Yhtenäiskoulu	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	147 323,37	62 310,00	35 000,00	-43,83%	35 000,00	35 000,00
Myyntituotot	21 542,58	21 810,00		-100,00%		
Maksutuotot	230,65	500,00		-100,00%		
Tuet ja avustukset	125 550,14	40 000,00	35 000,00	-12,50%	35 000,00	35 000,00
TOIMINTAKULUT	2 288 907,53	2 269 190,00	2 318 126,92	2,16%	2 316 508,92	2 323 248,92
Henkilöstökulut	1 669 126,38	1 756 570,00	1 863 126,92	6,07%	1 863 128,92	1 863 128,92
Palvelujen ostot	479 747,02	387 010,00	376 850,00	-2,63%	376 850,00	376 850,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	101 673,57	112 990,00	58 250,00	-48,45%	56 630,00	63 370,00
Avustukset	1 000,00					
Muut toimintakulut	37 360,56	12 620,00	19 900,00	57,69%	19 900,00	19 900,00
Vuokratkulut	34 952,94	10 000,00	16 800,00	68,00%	16 800,00	16 800,00
Muut kulut	2 407,62	2 620,00	3 100,00	18,32%	3 100,00	3 100,00
TOIMINTAKATE	-2 141 584,16	-2 206 880,00	-2 283 126,92	3,45%	-2 281 508,92	-2 288 248,92
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	536 934,04	550 710,00	-355 973,00	-164,64%	-355 973,00	-355 973,00
Menot	536 934,04	550 710,00	-355 973,00	-164,64%	-355 973,00	-355 973,00
KOKONAISTULOT	147 323,37	62 310,00	35 000,00	-43,83%	35 000,00	35 000,00
KOKONAISMENOT	2 825 841,57	2 819 900,00	1 962 153,92	-30,42%	1 960 535,92	1 967 275,92
NETTOKUSTANNUS	-2 678 518,20	-2 757 590,00	-1 927 153,92	-30,11%	-1 925 535,92	-1 932 275,92
Vakituinen henkilöstö	25,14	26,28	22,78	-13,30 %		
Tilapäinen henkilöstö	5,25	8,47	8,38	-1,10 %		

Elämänlaatupalvelut

Tulosalueen esimies: Sivistystoimenjohtaja, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen esimies (kirjastot, kotiseutumuseo, Riihigalleria)

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elämänlaatupalvelujen tehtävänä on tarjota mahdollisuudet elämysten ja virkistykseen kokemiseen sekä hyvinvoinnin ylläpitämiseen jokaiselle kuntalaiselle.

Kirjaston ydintehtävänä on kaikkien kuntalaisten lukutaitojen edistäminen tarjoamalla ajantasaista, uudistuvaa ja nykyaikaisia tiedontarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua kuntalaisille ja kunnassa asioiville asiakkaille. Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia virkistykseen ja elämyksiin järjestämällä erilaisia tapahtumia, elokuvia ja matkoja sekä ylläpitäen näyttely- ja museotoimintaa. Lisäksi toimiala tuottaa musiikki- ja työväenopistopalveluja ostopalveluna.

Liikuntatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia ylläpitää hyvinvointia ja lisätä fyysistä vireyttä monipuolisten palvelujen avulla. Liikuntatoimi vastaa liikuntapaikoista ja liikunnanohjauksesta. Nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua sekä tarjota nuorille monipuolisia vapaa-ajan palveluja. Nuorisotoimi ylläpitää nuorisotiloja sekä järjestää tapahtumia ja leirejä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Palvelualueella investoidaan edelleen liikuntapaikkojen ylläpitoon ja kirjaston toimintaan. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen haetaan valtionavustuksia, joilla toimintaa kohdistetaan niin lapsiin, nuoriin kuin aikuisiin kuntalaisiin. Myös liikuntapaikkarakentamiseen kiinnitetään edelleen huomioita.

Nuorisotoimen toimintamuotoja kehitetään rohkeasti vastaamaan nuorten tarpeita. Nuoriso-ohjaaja toimii tehtäviensä ohella nuorisovaltuuston ohjaustehtävässä. Etsivää nuorisotyötä järjestetään yhteistyössä Työvalmennussäätiön Avituksen kanssa.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluja kehitetään esimiehen johdolla. Vuonna 2019 voimaan tullut uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta ohjaa kehitystä. Kirjaston palvelua kehitetään Pop up -toiminnalla sekä yhteistyön tiivistämisellä varhaiskasvatuksen ja yhtenäiskoulun kanssa. Kulttuuritoimi koordinoi maakunnallista kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa Kuhmoisten osalta. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2022 - 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Palveluiden ja sujuvan asioinnin kehittäminen digitalisaatiota hyödyntäen	Asiakastytytyväisyyskyselyt ja asiakasmäärät
	Asukkaiden osallistumismahdollisuuksien ja yhteistyön lisääminen palveluiden kehittämisessä.	Digituki, verkkokirjasto, e-aineisto, omatoimiasioinnit määrät
	Ikäihmisten toimintakyvyn ja aktiivisen arjen ylläpitäminen.	Nuorisovaltuuston kokoukset /aloitteet
	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen	Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät ja ryhmät Kulttuurihyvinvointitarjottimen kehittäminen yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi

Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointitesti /Palautumislaskuri
---	---	---

Elämänlaatu palvelut	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	52 679,26	46 300,00	40 350,00	-12,85%	40 350,00	40 350,00
Myyntituotot	14 421,56	14 500,00	10 450,00	-27,93%	10 450,00	10 450,00
Maksutuotot	6 052,30	15 350,00	11 900,00	-22,48%	11 900,00	11 900,00
Tuet ja avustukset	32 100,00	10 000,00	16 500,00	65,00%	16 500,00	16 500,00
Muut toimintatuotot	105,40	6 450,00	1 500,00	-76,74%	1 500,00	1 500,00
TOIMINTAKULUT	539 527,08	545 020,00	502 009,38	-7,89%	500 289,02	500 289,02
Henkilöstökulut	359 929,25	377 350,00	351 119,38	-6,95%	350 059,02	350 059,02
Palvelujen ostot	104 397,62	93 520,00	74 930,00	-19,88%	74 870,00	74 870,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	69 531,72	62 270,00	66 960,00	7,53%	66 360,00	66 360,00
Avustukset	3 036,28	6 500,00	5 500,00	-15,38%	5 500,00	5 500,00
Muut toimintakulut	2 632,21	5 380,00	3 500,00	-34,94%	3 500,00	3 500,00
Vuokrakulut	4 525,51	4 800,00	3 400,00	-29,17%	3 400,00	3 400,00
Muut kulut	-1 893,30	580,00	100,00	-82,76%	100,00	100,00
TOIMINTAKATE	-486 847,82	-498 720,00	-461 659,38	-7,43%	-459 939,02	-459 939,02
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	86 201,81	112 610,00	24 889,00	-77,90%	7 155,00	7 155,00
Poistot ja arvonalentumiset	37 441,92	35 800,00	18 320,00	-48,83%		
Menot	48 759,89	76 810,00	6 569,00	-91,45%	7 155,00	7 155,00
KOKONAISTULOT	52 679,26	46 300,00	40 350,00	-12,85%	40 350,00	40 350,00
KOKONAISMENOT	625 728,89	657 630,00	526 898,38	-19,88%	507 444,02	507 444,02
NETTOKUSTANNUS	-573 049,63	-611 330,00	-486 548,38	-20,41%	-467 094,02	-467 094,02
Vakituinen henkilöstö	7,79	7,05	7	-0,70 %		
Tilapäinen henkilöstö		1,5	0,69	54 %		

Ruokapalvelut

Vastuuhenkilö: Ruokapalveluesimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnallisten ruokapalvelujen tuottaminen on lailla ja asetuksilla säädeltyä toimintaa. Ruokapalvelujen tehtävänä on palvella asiakkaitaan maukkailta ja terveellisillä aterioilla. Ruokapalveluilla on kaksi valmistuskeittotä, jotka tuottavat palvelunsa taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti. Ruokapalvelussa käytettävät elintarvikkeiden sopimustuotteet on kilpailutettu Hanselin toimesta (ent. Kuntahankinnat). Tuoretuotteita ja lähiruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruokapalvelu tuottaa Kuhmoisten toimipisteiden asiakkaiden ja henkilöstön ateriapalvelut:

- Päiväkodin ateriat
- Koululounaan ja välipalan

Keittiöt valmistavat ravitsemussuositusten mukaista ruokaa. Suositukset toteutuvat, mikäli kaikki aterian osat syödään. Ruokalistasuunnittelun lähtökohtana ovat Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymät ja Valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamat suomalaiset ravitsemussuositukset: Syödään yhdessä – ravitsemussuositus varhaiskasvatukseen, kouluruokailun ravitsemussuositukset, toisen asteen opiskeljaruokailusuositus, ikääntyneiden ravitsemussuositukset sekä ravitsemushoito-opas.

Ruokatuotantoa ohjataan Jamix atk-ohjelmalla, joka ilmaisee tuotantoerälistat, ravintoarvot ja kustannukset.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Valtuustokauden tavoite 2022 - 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen	Kouluruokadiplomi ja Oiva-raportit Koululaiskysely vuosittain Lähiruoan monipuolinen hyödyntäminen
Mahdollistamme vakaalla taloudella, hyvinvoivalla henkilöstöllä ja yhdessä tekemisellä.	Työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajantasaiseen osaamiseen panostaminen.	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointitesti /Palautumislaskuri

Ruokapalvelut						
	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	552 717,05	623 500,00	7 000,00	-98,88%	7 000,00	7 000,00
Myyntituotot	550 080,28	621 500,00	4 500,00	-99,28%	4 500,00	4 500,00
Tuet ja avustukset	2 636,77	2 000,00	2 500,00	25,00%	2 500,00	2 500,00
TOIMINTAKULUT	798 066,02	736 150,00	192 262,96	-73,88%	189 849,56	189 849,56
Henkilöstökulut	393 170,51	400 590,00	120 412,96	-69,94%	117 999,56	117 999,56
Palvelujen ostot	126 825,87	92 280,00	1 600,00	-98,27%	1 600,00	1 600,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	276 902,34	242 100,00	68 950,00	-71,52%	68 950,00	68 950,00
Muut toimintakulut	1 167,30	1 180,00	1 300,00	10,17%	1 300,00	1 300,00
Vuokrakulut	1 110,04	1 000,00	1 300,00	30,00%	1 300,00	1 300,00
Muut kulut	57,26	180,00		-100,00%		
TOIMINTAKATE	-245 348,97	-112 650,00	-185 262,96	64,46%	-182 849,56	-182 849,56
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	258 006,21	292 340,00	207 473,00	-29,03%	156 271,00	156 271,00
Poistot ja arvonalentumiset	5 783,18	2 960,00	2 380,00	-19,59%		
Tulot	204 717,52	204 690,00	196 012,00	-4,24%	147 190,00	147 190,00
Menot	47 505,51	84 690,00	9 081,00	-89,28%	9 081,00	9 081,00
KOKONAISTULOT	757 434,57	828 190,00	203 012,00	-75,49%	154 190,00	154 190,00
KOKONAISMENOT	851 354,71	823 800,00	203 723,96	-75,27%	198 930,56	198 930,56
NETTOKUSTANNUS	-93 920,14	4 390,00	-711,96	-116,22%	-44 740,56	-44 740,56
Vakituinen henkilöstö	9,13	9,13	3	-67,14 %		
Tilapäinen henkilöstö	1	1	0,2	-80 %		

Sivistystoimi yhteensä						
sis. Varhaiskasvatus, yhtenäiskoulu, elämänlaatupalvelut, ruokapalvelu						
	A. Toteuma ed.vuosi	B. TA kuluva vuosi	C. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	864 395,35	801 610,00	205 350,00	-74,38%	205 350,00	205 350,00
Myyntituotot	586 044,42	657 810,00	14 950,00	-97,73%	14 950,00	14 950,00
Maksutuotot	62 731,89	85 350,00	50 900,00	-40,36%	50 900,00	50 900,00
Tuet ja avustukset	215 513,64	52 000,00	138 000,00	165,38%	138 000,00	138 000,00
Muut toimintatuotot	105,40	6 450,00	1 500,00	-76,74%	1 500,00	1 500,00
TOIMINTAKULUT	4 484 892,95	4 254 780,00	3 710 059,07	-12,80%	3 703 308,57	3 710 048,57
Henkilöstökulut	3 153 049,14	3 142 910,00	2 949 479,07	-6,15%	2 945 008,57	2 945 008,57
Palvelujen ostot	768 795,12	607 880,00	471 870,00	-22,37%	471 810,00	471 810,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	459 077,18	424 310,00	204 510,00	-51,80%	202 290,00	209 030,00
Avustukset	61 177,99	60 500,00	59 500,00	-1,65%	59 500,00	59 500,00
Muut toimintakulut	42 793,52	19 180,00	24 700,00	28,78%	24 700,00	24 700,00
Vuokrakulut	40 588,49	15 800,00	21 500,00	36,08%	21 500,00	21 500,00
Muut kulut	2 205,03	3 380,00	3 200,00	-5,33%	3 200,00	3 200,00
TOIMINTAKATE	-3 620 497,60	-3 453 170,00	-3 504 709,07	1,49%	-3 497 958,57	-3 504 698,57
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	1 099 805,59	1 191 150,00	-283 187,00	-123,77%	-252 740,00	-252 740,00
Poistot ja arvonalentumiset	54 641,54	46 380,00	28 320,00	-38,94%	7 620,00	7 620,00
Tulot	204 717,52	204 690,00	196 012,00	-4,24%	147 190,00	147 190,00
Menot	840 446,53	940 080,00	-507 519,00	-153,99%	-407 550,00	-407 550,00
KOKONAISTULOT	1 069 112,87	1 006 300,00	401 362,00	-60,12%	352 540,00	352 540,00
KOKONAISMENOT	5 379 981,02	5 241 240,00	3 230 860,07	-38,36%	3 303 378,57	3 310 118,57
NETTOKUSTANNUS	-4 310 868,15	-4 234 940,00	-2 829 498,07	-33,19%	-2 950 838,57	-2 957 578,57
Vakituinen henkilöstö	50,71	50,94	43,38	-14,84 %		
Tilapäinen henkilöstö	11,42	19,14	13,77	-28,06 %		

TEKNISEN TOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2023

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Teknisen toimen päätehtävä on huolehtia Kuhmoisten kunnan fyysisen ympäristön toimivuudesta ja turvallisuudesta. Tekninen toimi vastaa siitä, että kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut ja lakisääteiset rakennusvalvonnan viranomaispalvelut toimivat kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.

Teknisen toimeen sijoittuvan teknisen lautakunnan tavoitteena on huolehtia yhdyskunnan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä, kuten suunnittelu-, rakentamis-, käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Teknisen toimen tavoitteena on turvata elämisen taso kunnan kaikilla alueilla.

Kuhmoisten kunnan tekninen lautakunta huolehtii kunnan kiinteistöomaisuuden, infra-omaisuuden (vesi ja viemäri ja kaukolämpö) hallinnasta ja kunnossapidosta sekä katualueiden ja kaavateiden, leikkipuistojen, viheralueiden, yleisten alueiden kuten uimarantojen, laitureiden sekä puistometsien huoltamisesta ja hoitamisesta sekä niiden suunnitelmista ja rakentamisesta.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Investointien toteutus		
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa	Jätevedenpuhdistamon saneeraus	Laitoksen vaatimustenmukainen toiminta
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin	Liikuntasalin aulatilojen rakentaminen	Toteutuminen
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueella	Satamarinteen infran rakentaminen	Toteutuminen

Perustelut: Koko Teknisen toimen tehtäväkentän toiminta-ajatuksen suunnitelman mukainen toteuttaminen nykyisillä henkilöresursseilla hyvin, ollut haasteellista ja haavoittuvaa. Henkilöresurssien vaje tunnistettu ja toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi käynnistetty vuonna 2022. Vuoden 2023 alusta alkaen kokonaikaisen rakennustarkastajan ja 1.7.2023 alkaen ympäristösihteerin viran perustaminen ja täyttäminen. Laitostoimintaan jätevedenpuhdistamolle henkilöresurssien vahvistaminen, ettei jouduta ostopalvelujen jatkuvaan hankkimiseen. Muun henkilöstön toimenkuvien tarkentaminen.

Kaavoitus ja maankäyttö

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja. Kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyvien valmistelutehtävien vastuuhenkilönä rakennustarkastaja.

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kaavoituksen ja maankäytön tavoitteena on kehittää ja ylläpitää toimivaa kuntakeskusrakennetta sekä elinvoimaista maaseutua ja loma-asumisympäristöä. Tavoitteena on pystyä tarjoamaan tontteja eri tahojen tarpeisiin. **Palvelusuunnitelman kuvaus:**

Yhdyskuntasuunnittelussa otetaan huomioon kuntalaisten ja loma-asujien ympäristön toimivuus ja viihtyisyys. Liikennealueiden osalta tavoitteena on parantaa liikenneväylien kuntoa ja helpottaa kunnossapitoa peruskorjaamalla ja rakentamalla väylästöä suunnitelmallisesti. Puistojen ja yleisten alueiden osalta tavoitteena on hyvin hoidetut, monikäyttöiset ja viihtyisät kokonaisuudet.

Kaavahankkeina on menossa jatkuvasti yksityisiä kaavanmuutoshankkeita, joita edistetään ja pyritään saatamaan lainvoimaiseksi. Tällä edistetään loma-asuntorakentamisen lisääntymistä ja siten omalta osaltaan tuetaan elinkeinoelämää lisäämällä kunnan kiinnostavuutta.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Jatkuva kaavatyö		
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueella	Yleiskaavatyön jatkaminen Uusien kiinnostavien kaava-alueiden suunnittelu Koirapuistohankkeen valmistuminen	Jatkuva toiminta Valmistuminen
Tarjoamme houkuttelevan asuin ympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa	Aurinkorinne- ja Sata- marinne, kaava-alueella tonttien varaaminen Rivitalotonttien hyödyntäminen omakotirakentamiseen	Toteutuminen

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa
Kaavoitus- ja maankäyttö

Kaavoitus ja maankäyttö						
	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	284 513,00	267 700,00	267 700,00	0,00%	267 700,00	267 700,00
Myyntituotot	7 207,96	2 600,00	2 600,00	0,00%	2 600,00	2 600,00
Maksutuotot	262 711,08	250 700,00	250 700,00	0,00%	250 700,00	250 700,00
Muut toimintatuotot	14 593,96	14 400,00	14 400,00	0,00%	14 400,00	14 400,00
TOIMINTAKULUT	749 902,61	696 130,00	675 421,02	-2,97%	675 421,02	675 421,02
Henkilöstökulut	173 591,70	160 770,00	140 061,02	-12,88%	140 061,02	140 061,02
Palvelujen ostot	506 499,95	485 320,00	485 320,00	0,00%	485 320,00	485 320,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	64 540,71	46 600,00	46 600,00	0,00%	46 600,00	46 600,00
Muut toimintakulut	5 270,25	3 440,00	3 440,00	0,00%	3 440,00	3 440,00
Vuokrakulut	3 819,14	2 400,00	2 400,00	0,00%	2 400,00	2 400,00
Muut kulut	1 451,11	1 040,00	1 040,00	0,00%	1 040,00	1 040,00
TOIMINTAKATE	-465 389,61	-428 430,00	-407 721,02	-4,83%	-407 721,02	-407 721,02
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	198 347,57	260 260,00	226 590,00	-12,94%	260 939,00	260 939,00
Poistot ja arvonalentumiset	180 378,20	170 480,00	170 480,00	0,00%	170 480,00	170 480,00
Menot	17 969,37	89 780,00	56 110,00	-37,50%	90 459,00	90 459,00
KOKONAISTULOT	284 513,00	267 700,00	267 700,00	0,00%	267 700,00	267 700,00
KOKONAISMENOT	948 250,18	956 390,00	902 011,02	-5,69%	936 360,02	936 360,02
NETTOKUSTANNUS	-663 737,18	-688 690,00	-634 311,02	-7,90%	-668 660,02	-668 660,02
Vakituinen henkilöstö	2,98	1,83	2	9,29 %		
Tilapäinen henkilöstö	0,35	1,71	0	-100 %		

Kiinteistötoimi

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kiinteistötoimen tavoitteena on hoitaa ja kunnossapitää kunnan kiinteistöjä kehittävästi ja käyttäjiä mahdollisimman hyvin palvelevalla tavalla huomioiden asukas- ja käyttäjäterveellisuuden vaatimukset.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kiinteistöjä hoidetaan myös ohjelmoiduin kunnossapito- ja peruskorjaustoimenpitein siten, että kunnan rakennetun kiinteistöomaisuuden arvo säilyy. Tässä huomioidaan aiemmin laaditun kiinteistöstrategian linjaukset. Pyritään hyödyntämään reaaliaikaisesti sisäilman laadun tarkkailua ja varhaista puuttumista poikkeamiin.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kunnan omistamien kiinteistöjen vastuullinen ylläpito		
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin	Vanhan liikunta salin ja koulun purku	Toteutumisprosentti
Houkuttelevan asuin- ja elinympäristön kehittäminen koko kunnan alueella	Kiinteistöjen korjausvelan pientäminen Kiinteistöstrategian toteuttaminen	Olosuhteiden parantuminen

Perustelut: Keskeisten kiinteistöjen määrittely ohjaa tavoitteita. Järjestelmällisen peruskorjaustoiminnan edellytyksenä ovat riittävän kattavat ja perusteelliset lähtötiedot. Nämä selviävät hyväksyttävästä kiinteistöstrategiasta. Kiinteistöstrategiaan liittyvä kiinteistöjen salkutus päivitetään. Osa kiinteistöistä siirtyy 1.1.2023 HVA:een käyttöön. Budjettirahoituksen tehtävän käyttötalousosa

Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimi						
	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	861 228,82	860 470,00	744 470,00	-13,48%	744 470,00	744 470,00
Myyntituotot	19 493,86	2 000,00	2 000,00	0,00%	2 000,00	2 000,00
Muut toimintatuotot	841 734,96	858 470,00	742 470,00	-13,51%	742 470,00	742 470,00
TOIMINTAKULUT	1 181 015,13	1 292 660,00	1 301 226,00	0,66%	1 001 769,02	1 001 769,02
Henkilöstökulut	433 088,86	375 180,00	383 746,00	2,28%	384 289,02	384 289,02
Palvelujen ostot	330 941,87	537 940,00	537 940,00	0,00%	237 940,00	237 940,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	299 600,31	303 020,00	303 020,00	0,00%	303 020,00	303 020,00
Muut toimintakulut	117 384,09	76 520,00	76 520,00	0,00%	76 520,00	76 520,00
TOIMINTAKATE	-319 786,31	-432 190,00	-556 756,00	28,82%	-257 299,02	-257 299,02
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	1 908 858,34	1 967 210,00	1 203 939,00	-38,80%	1 880 039,00	1 882 622,33
Poistot ja arvonalentumiset	751 164,01	903 480,00	879 330,00	-2,67%	879 330,00	879 330,00
Tulot	741 991,05	661 610,00	615 743,00	-6,93%	627 639,00	627 639,00
Menot	415 703,28	402 120,00	-291 134,00	-172,40%	373 070,00	375 653,33
KOKONAISTULOT	1 603 219,87	1 522 080,00	1 360 213,00	-10,63%	1 372 109,00	1 372 109,00
KOKONAISMENOT	2 347 882,42	2 598 260,00	1 889 422,00	-27,28%	2 254 169,02	2 256 752,35
NETTOKUSTANNUS	-744 662,55	-1 076 180,00	-529 209,00	-50,83%	-882 060,02	-884 643,35
Vakituisen henkilöstö	9,23	9,48	9,5	0,21 %		
Tilapäinen henkilöstö	1	0,44	0,5	13,64 %		

Laitostoiminta

(vesihuolto ja kaukolämpö)

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Vesihuollon tavoitteena on tuottaa puhdasta talousvettä kaikille verkostoon liittyneille kiinteistöille ja käsitellä viemäriverkkoon liittyneissä kiinteistöissä syntynyt jätevesi ympäristön kannalta turvallisesti.

Kaukolämmön tavoitteena on toimittaa tarvittava lämpöenergia kunnan omistamiin sekä yksityisiin, kaukolämpöön liitettyihin kiinteistöihin.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osaan, puhtaan veden tuotantoon ja jäteveden käsittelyyn.

Kaukolämpö ostaa kaiken Kuhmoisten Lämpö Oy:n biolämpökeskuksen tuottaman lämpöenergian ja jakelee sen kunnan omistaman kaukolämpöverkon kautta kulutuspaikkoihin.

Kaukolämpö ostaa kaiken Kuhmoisten Lämpö Oy:n biolämpölaitoksen tuottaman lämpöenergian ja jakelee sen kunnan omistaman kaukolämpöverkon kautta kulutuspaikkoihin.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Laitostoiminnan tuottavuuden parantaminen ja häiriötön toiminta		
Valtuustokauden tavoite 2021-2025	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa	Vesihuoltoverkon saneeraus jatkuva Jätevedenpuhdistamon saneeraus suoritettuna analyysivaiheen jatkumona.	Laboratoriotulokset / lupaehdot ja häiriötön toiminta
Tarjoamme houkuttelevan asuin ympäristön	Kaavateiden jatkuva parantaminen	Toteutuminen

Perustelut: Vesi- ja jätevesihuollon laitteiston päivittäminen ja parantaminen mahdollistavat turvallisen vesihuollon sekä ympäristöluvan vaatimuksien täyttymisen. Huolehtimalla riittävästä kokoaikaisista- sekä päivystysresursseista voidaan vakuuttua toiminnan turvallisuudesta. Lisäksi saattamalla henkilökunnan sosiaalilait ajanmukaiseen viranomaisen vaatimaan kuntoon, voidaan varmistaa riittävä hygieniataso laitostoiminnassa. Kaukolämpöasiakkuuksien lisääminen tasapainottamisohjelmaa toteutettaessa sekä laskutustoiminnan reaaliaikaisuudesta huolehtiminen.

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa
Laitostoiminta

Laitostoiminta						
	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	733 879,15	694 550,00	596 000,00	-14,19%	596 000,00	596 000,00
Myyntituotot	733 879,15	694 550,00	596 000,00	-14,19%	596 000,00	596 000,00
TOIMINTAKULUT	1 141 638,84	969 070,00	959 320,07	-1,01%	959 320,07	959 320,07
Henkilöstökulut	162 333,92	141 900,00	145 640,07	2,64%	145 640,07	145 640,07
Palvelujen ostot	265 212,22	147 690,00	145 180,00	-1,70%	145 180,00	145 180,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	710 254,87	675 780,00	664 800,00	-1,62%	664 800,00	664 800,00
Muut toimintakulut	3 837,83	3 700,00	3 700,00	0,00%	3 700,00	3 700,00
Vuokrakulut	2 757,82	3 500,00	3 500,00	0,00%	3 500,00	3 500,00
Muut kulut	1 080,01	200,00	200,00	0,00%	200,00	200,00
TOIMINTAKATE	-407 759,69	-274 520,00	-363 320,07	32,35%	-363 320,07	-363 320,07
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	694 314,61	641 920,00	612 038,00	-4,66%	625 174,00	625 174,00
Poistot ja arvonalentumiset	223 171,65	228 670,00	230 300,00	0,71%	230 300,00	230 300,00
Tulot	452 528,11	372 740,00	364 450,00	-2,22%	367 150,00	367 150,00
Menot	18 614,85	40 510,00	17 288,00	-57,32%	27 724,00	27 724,00
KOKONAISTULOT	1 186 407,26	1 067 290,00	960 450,00	-10,01%	963 150,00	963 150,00
KOKONAISMENOT	1 383 425,34	1 238 250,00	1 206 908,07	-2,53%	1 217 344,07	1 217 344,07
NETTOKUSTANNUS	-197 018,08	-170 960,00	-246 458,07	44,16%	-254 194,07	-254 194,07
Vakituinen henkilöstö	3,91	3,37	2	40,65 %		
Tilapäinen henkilöstö	0	0,18	1	455,56 %		

VESIHUOLTOLAITOS					
TULOSLASKELMA	TP	TA	TA	TS	TS
(ulkoiset ja sisäiset)	2021	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	€	€
LIKEVAIHTO					
Myyntituotot, ulk.	364 153	320 000	320 000	320 000	320 000
Myyntituotot, sis.	127 801	70 000	64 450	67 150	67 150
Liittymismaksut	0	6 000	6 000	6 000	6 000
	491 954	396 000	390 450	393 150	393 150
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-95 954	-68 800	-58 800	-68 800	-68 800
Palvelujen ostot	-225 330	-148 200	-139 500	-143 200	-143 200
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-61 389	-44 950	-97 328	-97 328	-97 328
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-11 990	-9 940	-18 226	-18 226	-18 226
Muut henkilsivukulut	-2 108	-1 900	-3 854	-3 854	-3 854
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-138 430	-145 300	-145 300	-145 300	-145 300
Liiketoiminnan muut kulut	-5 352	-4 890	0	0	0
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-48 599	-27 980	-76 258	-83 558	-83 558
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	842	700	0	0	0
Muut kulut	0				
Korvaus jäännöspääomasta	-6 870	-7 000	0	0	0
Tilikauden tulos	-54 627	-34 280	-76 258	-83 558	-83 558

VESIHUOLTOLAITOS					
RAHOITUSLASKELMA	TP	TA+muutos	TA	TS	TS
(ulkoiset ja sisäiset)	2021	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-136 817	-27 980	-76 258	-84	-84
Poistot ja arvonalentumiset	138 429	145 300	145 300	145	145
Rahoitustuotot ja -kulut (sisäinen korko)	-6 027	7 000	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät (sisäiset netto)	88 617	-55 110	-64 450	-70	-70
	84 202	69 210	4 592	-9	-9
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-84 273	-50 000	-280 000	-220	-90
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Investoinnit netto	-84 273	-50 000	-280 000	-220	-90
Toiminnan ja investointien rahavirta	-71	19 210	-275 408	-229	-99

KAUKOLÄMPÖVERKKO					
TULOSLASKELMA	TP	TA+muutos	TA	TS	TS
(ulkoiset ja sisäiset)	2021	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
LIKEVAIHTO					
Myyntituotot, ulk.	263 072	270 000	270 000	270	270
Myyntituotot, sis.	321 693	300 000	300 000	300	300
	584 765	570 000	570 000	570	570
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-614 221	-601 000	-601 000	-601	-601
Palvelujen ostot	-35 426	-15 520	-5 680	-5	-5
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-9 772	-8 810	-20 926	-21	-21
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 854	-1 950	-4 476	-4	-4
Muut henkilösivukulut	-358	-370	-829	-1	-1
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-83 539	-82 170	-85 000	-85	-85
Liiketoiminnan muut kulut	-1 273	-1 190	0	0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-161 678	-141 010	-147 911	-147	-147
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut	-1 408	-2 000	0	0	0
Muut kulut	0				
Korvaus jäännöspääomasta	-5 108	-4 000	0	0	0
Tilikauden tulos	-168 194	-147 010	-147 911	-147	-147

KAUKOLÄMPÖVERKKO					
RAHOITUSLASKELMA	TP	TA	TA	TS	TS
	2021	2022	2023	2024	2025
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-83 248	-141 010	-147 911	-145	-145
Poistot ja arvonalentumiset	83 539	82 170	85 000	85	85
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 516	-6 000	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	5 108	-288 970	-300 000	-300	-300
	-1 117	-353 810	-362 911	-360	-360
Investointien rahavirta					
Investointimenot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 117	-353 810	-362 911	-360	-360
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-47 000	-47 000	-47 000	-47	-47
Lainakannan muutokset	-47 000	-47 000	-47 000	-47	-47
Muut maksuvalmiuden muutokset	75 349				
Rahavarojen muutos	27 232	-400 810	-409 911	-407	-407

JÄTEHUOLTO				
TULOSLASKELMA	TA+muutos	TA	TS	TS
(ulkoiset ja sisäiset)	2022	2023	2024	2024
	€	€	1 000 €	1 000 €
LIKEVAIHTO				
Myyntituotot	1000	1 000	1	1
Maksutuotot, ulk.	250 000	250 000	250	250
Maksutuotot, sis.				
	251 000	251 000	251	251
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-3 900	-3 900	-4	-4
Palvelujen ostot	-204 180	-196 800	-197	-197
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-32 300	0	0	0
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-7 140	0	0	0
Muut henkilösivukulut	-1 370	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-430	-430	-1	-1
Liiketoiminnan muut kulut	-1 670	0	0	0
Liikelylijäämä (-alijäämä)	10	49 870	49	49
Rahoitustuotot ja -kulut				
Tilikauden tulos	10	49 870	49	49

JÄTEHUOLTO				
RAHOITUSLASKELMA	TA	TA	TS	TS
	2022	2023	2024	2025
	€	€	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	10	50	50	50
Poistot ja arvonalentumiset	430	430	1	1
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	9 050	0	0	0
	9 490	480	51	51
Investointien rahavirta				
Investointimenot	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0
Investoinnit netto	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	9 490	480	51	51
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Rahavarojen muutos	9 490	480	51	51

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa
Tekninen lautakunta
yhteensä

Tekninen lautakunta						
sis. Kaavoitus ja maankäyttö, kiinteistötoimi, laitostoiminta						
	A. Toteuma ed.vuosi	B. TA kuluva vuosi	C. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TA2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	1 879 620,97	1 822 720,00	1 608 170,00	-11,77%	1 608 170,00	1 608 170,00
Myyntituotot	760 580,97	699 150,00	600 600,00	-14,10%	600 600,00	600 600,00
Maksutuotot	262 711,08	250 700,00	250 700,00	0,00%	250 700,00	250 700,00
Muut toimintatuotot	856 328,92	872 870,00	756 870,00	-13,29%	756 870,00	756 870,00
TOIMINTAKULUT	3 072 556,58	2 957 860,00	2 935 967,10	-0,74%	2 636 510,11	2 636 510,11
Henkilöstökulut	769 014,48	677 850,00	669 447,09	-1,24%	669 990,11	669 990,11
Palvelujen ostot	1 102 654,04	1 170 950,00	1 168 440,00	-0,21%	868 440,00	868 440,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 074 395,89	1 025 400,00	1 014 420,00	-1,07%	1 014 420,00	1 014 420,00
Muut toimintakulut	126 492,17	83 660,00	83 660,00	0,00%	83 660,00	83 660,00
TOIMINTAKATE	-1 192 935,61	-1 135 140,00	-1 327 797,10	16,97%	-1 028 340,11	-1 028 340,11
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	2 801 520,52	2 869 390,00	2 042 567,00	-28,82%	2 766 152,00	2 768 735,33
Poistot ja arvonalentumiset	1 154 713,86	1 302 630,00	1 280 110,00	-1,73%	1 280 110,00	1 280 110,00
Tulot	1 194 519,16	1 034 350,00	980 193,00	-5,24%	994 789,00	994 789,00
Menot	452 287,50	532 410,00	-217 736,00	-140,90%	491 253,00	493 836,33
KOKONAISTULOT	3 074 140,13	2 857 070,00	2 588 363,00	-9,40%	2 602 959,00	2 602 959,00
KOKONAISMENOT	4 679 557,94	4 792 900,00	3 998 341,10	-16,58%	4 407 873,11	4 410 456,44
NETTOKUSTANNUS	-1 605 417,81	-1 935 830,00	-1 409 978,10	-27,16%	-1 804 914,11	-1 807 497,44
Vakituinen henkilöstö	16,5	15,35	15,5	0,98 %		
Tilapäinen henkilöstö	1,35	2,35	2,5	6,38 %		

RAKENNUSLAUTAKUNNAN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2023

Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Rakennusvalvonta käsittelee haetut luvat ja neuvoo/palvelee asiakasta hankkeen alusta loppuun. Rakennusvalvonta pyrkii käsittelemään luvat 4 – 5 viikossa.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien puitteissa. Vuonna 2023 lupapiste.fi-palvelun käyttöönotto ja tiedostojen digitointi.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Selkeä, laadukas ja tasapuolinen rakennusvalvonta		
Valtuustokauden tavoite 2022 - 2024	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Paluumuuton edistäminen Kuhmoisiin	10 paluumuuttotoutta	Toteutuminen
Kausiasukkaiden Kuhmoisissa viettämän ajan lisääminen ja vakituisten asumisen mahdollistaminen	Vakituisten asukkaiden lisäys ja kausiasukkaiden viihtyminen	Myönteinen kehitys

Perustelut:

Rakennusvalvonnan lupapäätöksillä ja neuvonnalla pyritään ohjaamaan asiakkaita suorittamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden.

Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: Ympäristösihteeri

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee edistää ja valvoa kunnan ympäristönsuojelua siten, että suoritettavilla toimenpiteillä turvataan viihtyisä ja luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö kaikille. Ympäristönsuojelun useissa laeissa määriteltäviin viranomaistehtäviin kuuluu ympäristönsuojeluun liittyvien ilmoitusten ja hakemusten valmistelu, käsittely ja valvontatehtävien hoitaminen.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen resurssien rajoissa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**Strategiset tavoitteet**

Tasapuolinen ympäristönsuojelu		
Valtuustokauden tavoite 2022 - 2024	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle	Asuin- ja elinympäristön ovat houkuttelevia	Houkuttelevuutta häiritsevien asioiden vähentäminen
Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa	Ympäristöasiat huomioidaan paremmin päätöksenteossa	Vastuullisuus ja ympäristöarvot näkyvät tehdyissä päätöksissä
Lupahakemukset	Ei oikaisuvaatimuksia ja valituksia päätöksistä	Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä
Selkeät ja yksiselitteiset lausunnot	Kyselyjä enint. 2 % Ei valituksia	Kyselyjen määrä lupapäätöksistä

Perustelut:

Ympäristönsuojelun lupapäätöksillä, neuvonnalla ja lausuntojen annolla pyritään ohjaamaan asiakkaita suoriuttamaan toimenpiteet lakien ja asetusten mukaisesti ympäristö ja naapurit huomioiden.

Yksityistiet

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tehtävänä on kunnan yksityisteiden kunnossapitoon osoittaman avustuksen jakaminen avustukseen oikeutetuille.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jaosta huolehtiminen.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Yksityistielain mukaiset tehtävät		
Valtuustokauden tavoite 2022 - 2024	Tavoitetaso 2023	Mittari/arviointikriteeri
Yksityisteiden avustaminen	Myönnettyjen määrärahojen jako	Toteutuminen

Perustelut:

Rakennuslautakunta käsittelee ja myöntää yksityistieavustukset vuosittaisten määrärahojen puitteissa.

Rakennuslautakunta						
	a. Toteuma ed.vuosi	b. TA kuluva vuosi	c. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	69 273,39	49 000,00	89 000,00	81,63%	89 000,00	69 000,00
Myyntituotot	3 513,69	2 000,00	2 000,00	0,00%	2 000,00	2 000,00
Maksutuotot	65 759,70	47 000,00	67 000,00	42,55%	67 000,00	67 000,00
Tuet ja avustukset			20 000,00		20 000,00	
TOIMINTAKULUT	163 551,12	220 390,00	293 862,07	33,34%	278 862,07	256 714,07
Henkilöstökulut	65 536,06	91 040,00	171 862,07	88,78%	171 862,07	154 714,07
Palvelujen ostot	46 204,21	60 050,00	45 800,00	-23,73%	30 800,00	25 800,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 818,13	3 800,00	4 200,00	10,53%	4 200,00	4 200,00
Avustukset	48 802,47	65 000,00	70 000,00	7,69%	70 000,00	70 000,00
Muut toimintakulut	190,25	500,00	2 000,00	300,00%	2 000,00	2 000,00
Vuokrakulut	190,25	500,00	2 000,00	300,00%	2 000,00	2 000,00
TOIMINTAKATE	-94 277,73	-171 390,00	-204 862,07	19,53%	-189 862,07	-187 714,07
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	13 308,49	17 390,00	20 557,00	18,21%	20 557,00	20 557,00
Tulot	2 915,00					
Menot	10 393,49	17 390,00	20 557,00	18,21%	20 557,00	20 557,00
KOKONAISTULOT	72 188,39	49 000,00	89 000,00	81,63%	89 000,00	69 000,00
KOKONAISMENOT	173 944,61	237 780,00	314 419,07	32,23%	299 419,07	277 271,07
NETTOKUSTANNUS	-101 756,22	-188 780,00	-225 419,07	19,41%	-210 419,07	-208 271,07
Vakituinen henkilöstö	0,9	2	1,5	-25 %		
Tilapäinen henkilösro	0	0	1			

Tekninen toimi yhteensä						
sis. Kaavoitus ja maankäyttö, kiinteistötoimi, laitostoiminta, rakennuslautakunta						
	A. Toteuma ed.vuosi	B. TA kuluva vuosi	C. TA seur.vuosi LK	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
	TP2021	TA2022	TA2023		TS2024	TS2025
TOIMINTATUOTOT	1 948 894,36	1 871 720,00	1 697 170,00	-9,33%	1 697 170,00	1 677 170,00
Myyntituotot	764 094,66	701 150,00	602 600,00	-14,06%	602 600,00	602 600,00
Maksutuotot	328 470,78	297 700,00	317 700,00	6,72%	317 700,00	317 700,00
Tuet ja avustukset			20 000,00		20 000,00	
Muut toimintatuotot	856 328,92	872 870,00	756 870,00	-13,29%	756 870,00	756 870,00
TOIMINTAKULUT	3 236 107,70	3 178 250,00	3 229 829,16	1,62%	2 915 372,18	2 893 224,18
Henkilöstökulut	834 550,54	768 890,00	841 309,16	9,42%	841 852,18	824 704,18
Palvelujen ostot	1 148 858,25	1 231 000,00	1 214 240,00	-1,36%	899 240,00	894 240,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 077 214,02	1 029 200,00	1 018 620,00	-1,03%	1 018 620,00	1 018 620,00
Avustukset	48 802,47	65 000,00	70 000,00	7,69%	70 000,00	70 000,00
Muut toimintakulut	126 682,42	84 160,00	85 660,00	1,78%	85 660,00	85 660,00
TOIMINTAKATE	-1 287 213,34	-1 306 530,00	-1 532 659,16	17,31%	-1 218 202,18	-1 216 054,18
Laskennalliset- ja sisäiset erät:	2 814 829,01	2 886 780,00	2 063 124,00	-28,53%	2 786 709,00	2 789 292,33
Poistot ja arvonalentumiset	1 154 713,86	1 302 630,00	1 280 110,00	-1,73%	1 280 110,00	1 280 110,00
Tulot	1 197 434,16	1 034 350,00	980 193,00	-5,24%	994 789,00	994 789,00
Menot	462 680,99	549 800,00	-197 179,00	-135,86%	511 810,00	514 393,33
KOKONAISTULOT	3 146 328,52	2 906 070,00	2 677 363,00	-7,87%	2 691 959,00	2 671 959,00
KOKONAISMENOT	4 853 502,55	5 030 680,00	4 312 760,16	-14,27%	4 707 292,18	4 687 727,51
NETTOKUSTANNUS	-1 707 174,03	-2 124 610,00	-1 635 397,16	-23,03%	-2 015 333,18	-2 015 768,51
Vakituinen henkilöstö	17,4	17,35	15,5	-10,66 %	15,5	15,5
Tilapäinen henkilöstö	1,35	2,35	2,5	6,38 %	2,5	2,5

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	A. Toteuma ed.vuosi TP 2021	B. TA kuluva vuosi TA 2022	C. TA seur.vuosi LK TA 2023	D. Muutos- % edell. ta	e. TS +1v.	f. TS +2 v.
TOIMINTATUOTOT	3 254 593	3 307 430	2 486 600	-33,01%	2 191 800	2 170 158
Myyntituotot	1 625 079	1 858 960	1 073 150	-73,22%	787 550	787 550
Maksutuotot	391 203	386 050	371 700	-3,86%	371 600	371 625
Tuet ja avustukset	262 943	132 000	232 180	43,15%	223 180	201 513
Muut toimintatuotot	975 369	930 420	809 570	-14,93%	809 470	809 470
TOIMINTAKULUT	20 001 514	20 197 900	8 965 154	-125,29%	8 567 462	8 555 658
Henkilöstökulut	4 895 195	4 811 610	4 746 635	-1,37%	4 714 823	4 697 525
Palvelujen ostot	13 057 038	13 490 130	2 561 159	-426,72%	2 232 499	2 231 273
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 611 524	1 500 660	1 255 580	-19,52%	1 253 360	1 260 079
Avustukset	244 266	273 300	275 000	0,62%	240 000	240 000
Muut toimintakulut	193 492	122 200	126 780	3,61%	126 780	126 780
TOIMINTAKATE	-16 746 921	-16 890 470	-6 478 554	-160,71%	-6 375 662	-6 385 499
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	1 225 342	1 365 000	1 324 420	-3,06%	1 303 720	1 303 720
Tulot	1 776 581	1 697 330	1 066 706	-59,12%	1 066 706	1 066 706
Menot	1 776 581	1 697 330	1 066 706	-59,12%	1 066 706	1 066 706
KOKONAISTULOT	5 031 174	5 004 760	3 553 306	-40,85%	3 258 506	3 236 864
KOKONAISMENOT	23 003 437	23 260 230	11 356 280	-104,82%	10 937 888	10 926 084
NETTOKUSTANNUS	-17 972 263	-18 255 470	-7 802 974	-133,96%	-7 679 382	-7 689 219
Vakituinen henkilöstö	79	74,09	63,13	-14,79 %	63,13	63,13
Tilapäinen henkilöstö	34	22,49	17,27	-23,21 %	17,27	17,27

TULOSLASKELMA (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 1000 € 2024	TS 1000 € 2025
Toimintatuotot yhteensä					
Myyntituotot	2 650 154	2 891 080	1 633 812	1 348 212	1 348 212
Maksutuotot	394 118	386 050	371 700	371 600	371 625
Tuet ja avustukset	262 943	132 000	232 180	223 180	201 513
Muut toimintatuotot	1 723 960	1 595 630	1 315 614	1 315 514	1 315 514
Toimintatuotot yhteensä	5 031 174	5 004 760	3 553 306	3 258 506	3 236 864
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 895 195	-4 811 610	-4 746 635	-4 714 823	-4 697 525
Palvelujen ostot	-13 722 487	-14 184 450	-2 786 871	-2 458 211	-2 456 985
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 971 150	-1 838 460	-1 590 530	-1 588 310	-1 595 029
Avustukset	-244 266	-273 300	-275 000	-240 000	-240 000
Muut toimintakulut	-944 998	-787 410	-632 824	-632 824	-632 824
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-21 778 095	-21 895 230	-10 031 860	-9 634 168	-9 622 363
Toimintakate	-16 746 921	-16 890 470	-6 478 554	-6 375 662	-6 385 499
Verotulot	9 665 115	9 158 000	5 791 000	5 538 000	5 640 000
Valtionosuudet	8 885 428	9 307 390	2 227 075	2 227 075	2 227 075
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	59 379	51 800	50 000	50 000	50 000
Muut rahoitustuotot	46 787	50 090	43 200	43 200	43 200
Korkokulut	22 532	20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Muut rahoituskulut	-564 468	-26 810	-14 200	-14 200	-14 200
Rahoitustuotot ja -kulut netto	-435 770	95 080	59 000	59 000	59 000
Vuosikate	1 367 853	1 670 000	1 598 521	1 448 413	1 540 576
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 225 342	-1 365 000	-1 324 420	-1 303 720	-1 303 720
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	142 510	305 000	274 101	144 693	236 856

INVESTOINTIOSA

			Suunnitelmakausi				
<u>Investoinnit yhteenveto:</u>	v. 2023 valtuuston sitovuustaso menot	v. 2023 valtuuston sitovuustaso tulot	v. 2023 investoinnit	v. 2024 investoinnit	v. 2025 investoinnit	v. 2023-2025 yhteensä menot	v. 2023-2025 yhteensä tulot
<u>Investoinnit kiinteistöihin:</u>	335 000 €			567 000 €	325 000 €	1 227 000 €	
Sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöt			10 000 €				
Sivistystoimen kiinteistöt			305 000 €				
Muut kunnan kiinteistöt			20 000 €				
<u>Investoinnit kunnan vuokrattaviin kiinteistöihin</u>	20 000 €		20 000 €	300 000 €	50 000 €	370 000 €	
<u>Investoinnit laitostoimintaan</u>	280 000 €		280 000 €	340 000 €	90 000 €	710 000 €	
<u>Investoinnit yleiset alueet ja liikenneväylät</u>	426 830 €		426 830 €	161 830 €	176 830 €	765 490 €	
<u>Investoinnit koneisiin ja laitteisiin</u>	0 €		0 €	0 €	0 €	0 €	
<u>Yhteensä</u>	1 061 830 €	0 €	1 061 830 €	1 368 830 €	641 830 €	3 072 490 €	0 €

INVESTOINTIEN ERITTELY		Hankkeen talousarvio		Hankkeen talousarvio		Hankkeen talousarvio	
	2023	2 023	2024	2024	2025	2025	Yhteensä
<u>Investoinnit kiinteistöihin</u>							
Koulu	-Varavoimakone	35 000 €			- B-rakennus, katon maalaus/ kunnostus	15 000 €	
	- Liikuntahallin aulatilin rakentaminen (käyttömenosta vanhan A-rakennuksen ja vanhan salin purku 550 000e)	250 000 €	- Koulukeskuksen pihan suunnittelu ja rakentaminen	45 000 €			
Koulu (SIVLTK)			- B- ja C-rakennuksen ulkoverhouksen kunnostusmaalaukset	15 000 €			
		285 000 €		60 000 €		15 000 €	360 000 €
Terveysaseman kiinteistö HVA	-Terveysaseman ilmanvaihdon/jäähdytyksen saneeraus	10 000 €	-Terveysaseman ilmanvaihdon/jäähdytyksen saneeraus	260 000 €			
Terveystalo HVA							
		10 000 €		260 000 €		0 €	270 000 €
Päijännekoti HVA			- Lukituksen uusiminen, Iloq	31 000 €	- Huonejärjestelymuutos: loput tehpahuoneet, varasto ym	120 000 €	
		0 €		31 000 €		120 000 €	151 000 €
Veljestupa HVA			- Lukituksen uusiminen, Iloq	21 000 €	- Pesuhuoneremontit, 6 kpl	50 000 €	
		0 €		21 000 €		50 000 €	71 000 €
Kirjasto							
		0 €		0 €		0 €	0 €
Paloasema HVA			- ÖT- varaston eristäminen ja levytys	25 000 €	- Sisätilojen maalaus	40 000 €	
		0 €		25 000 €		40 000 €	65 000 €
Päijäläkoti, Vainiontie HVA			- Ilmanvaihto järjestelmän uusiminen	70 000 €	- Lämmitysjärjestelmän uusiminen	50 000 €	
			- Huoneistoremontit	50 000 €	- Huoneistoremontit	50 000 €	
		0 €		120 000 €		100 000 €	220 000 €
Toimintakeskus HVA							
		0 €		0 €		0 €	0 €
Kuntala	- Ulkopoortaiden uusiminen	20 000 €					
		20000		0 €		0 €	20 000 €
Kuhmola	- Ulkopuolen korjaustyöt	20 000 €	- Ulkopuolen korjaustyöt	50 000 €			
		20 000 €		50 000 €		0 €	70 000 €
Kiinteistöinvestoinnit yhteensä		335 000 €		567 000 €		325 000 €	1 227 000 €

INVESTOINTIEN ERITTELY		Hankkeen talousarvio		Hankkeen talousarvio		Hankkeen talousarvio	
	2023	2 023	2024	2024	2025	2025	Yhteensä
<u>Investoinnit vuokrattaviin kiinteistöihin</u>							
Yritystoimitilat	- Mahdolliset korjaustoimenpiteet	20 000 €	- Mahdolliset korjaustoimenpiteet	50 000 €	- Mahdolliset korjaustoimenpiteet	50 000 €	
24-Halli			- Lämpökeskuksen korjaus	250 000 €			
Vuokrakiinteistöt yhteensä	20 000 €		300 000 €		50 000 €		370 000 €
<u>Investoinnit laitostointaan</u>							
	-JVP: automaation saneeraus / päivittäminen	70 000 €	-JVP: automaation saneeraus / päivittäminen	30 000 €	-JVP:n laitteiden uusinta	50 000 €	
	- JVP laitoksen henkilökunnan sos.tilat	50 000 €	-JVP:n laitteiden uusinta	150 000 €			
	-JVP: Kompressorien uusiminen	20 000 €					
	-JVP: Ferrosulfaattialtaan saneeraus	30 000 €					
	-JVP: Sakeuttamon koneiston tarkistus/ saneeraus	30 000 €					
	-JVP: Varaus omatoimisille korjauksille	10 000 €					
	-Verkoston saneerausta jatketaan	20 000 €	-Verkoston saneerausta jatketaan	140 000 €	-Verkoston saneerausta jatketaan	40 000 €	
	-Vedenottamot ja laitteistot, puhdas vesi	50 000 €	- Vedenottamoselvitys	20 000 €			
Laitostointi yhteensä	280 000 €		340 000 €		90 000 €		710 000 €
<u>Yleiset alueet ja liikenneväylät</u>							
	- Satamarinteen infra	150 000 €	- Tievalaistuksen parantaminen led-valoilla	15 000 €	Tievalaistuksen parantaminen led-valoilla	30 000 €	
	- Mäkinuutintien infra, 1-vaihe	150 000 €			-Toritien jyrästä, asfaltointi ja ajoratamaalaukset 2/2, 7200 m2	95 000 €	
	- Koirapuisto	15 000 €	-Toritien jyrästä, asfaltointi ja ajoratamaalaukset 1/2, 7200 m2	95 000 €			
	- Tievalaistuksen parantaminen led-valoilla	15 000 €					
	- Kaavateiden korjaus ja asfaltointi, ajoratamerkintöjen uusiminen	10 000 €	- Kaavateiden korjaus ja asfaltointi	40 000 €	- Kaavateiden korjaus ja asfaltointi	40 000 €	
	-Laiturirakenteiden uusiminen (sopimus kunta/Päijän Marine)	11 830 €	-Laiturirakenteiden uusiminen (sopimus kunta/Päijän Marine)	11 830 €	-Laiturirakenteiden uusiminen (sopimus kunta/Päijän Marine)	11 830 €	
	- Jussilankujan kunnostus	75 000 €					
Yl.alueet ja liikenneväylät yht.	426 830 €		161 830 €		176 830 €		765 490 €
<u>Koneet ja laitteet</u>							
Tekninen							
Tekninen toimisto							
Koneet ja laitteet yhteensä	0 €		0 €		0 €		0 €
Kaikki yhteensä	1 061 830 €		1 368 830 €		641 830 €		3 072 490 €

LIITE 1

Kuhmoisten kunnan vuokrakiinteistöt Oy			sivu 1		
Kaikki yhtiön kohteet, joissa asuntoja yhteensä 133 kpl					
As.pinta-alat yht. 6 842,5 m²			Tal.arviot lraavan vuoden taloussuunnit		
Tuotot			<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>
Vuokrat			635 000,00	650 000,00	660 000,00
Vesi 7,00, - 18,00 e/ m ³			41 000,00	41 000,00	42 000,00
Sauna 12,00 e			2 200,00	2 200,00	2 300,00
Autop. 12,00 e/ + muut			8 000,00	8 000,00	8 000,00
			686 200,00	701 200,00	712 300,00
Kiinteistöjen hoitokulut					
Palkat			-41 300,00	-43 000,00	-45 000,00
Eläkekulut			-8 700,00	-8 900,00	-9 100,00
Muut henkilösivuk			-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00
Palkkakulut yhteensä			-54 000,00	-55 900,00	-58 100,00
Poistot rakenn 4%			-101 500,00	-96 000,00	-90 500,00
Hall. toim.joht, tilintark			-31 000,00	-33 000,00	-35 000,00
Käyttö- ja huolto			-4 000,00	-5 000,00	-5 000,00
Ulkoalueiden hoito			-15 000,00	-15 000,00	-15 000,00
Siivoustarvikkeet			-1 000,00	-1 000,00	-1 000,00
Lämmitysenergiat			-140 000,00	-150 000,00	-150 000,00
Vesi ja jätevesi			-50 000,00	-50 000,00	-55 000,00
Kiinteistösähkö			-20 000,00	-20 000,00	-20 000,00
Jätehuolto			-14 000,00	-14 500,00	-15 000,00
Kiint.vakuutukset			-16 000,00	-17 000,00	-18 000,00
Kiinteistövero			-18 000,00	-19 000,00	-20 000,00
Vuosikorjaukset			-50 000,00	-60 000,00	-70 000,00
Erikseen sovitut korj			-60 000,00	-60 000,00	-60 000,00
Kaapeli-tv ja viest.palvelut			-26 670,00	-26 670,00	-26 670,00
Muut hoitokulut			-6 000,00	-6 000,00	-6 000,00
Hoitokulut yhteensä			-553 170,00	-573 170,00	-587 170,00
Valokuituliittymäinvest.			-12 000,00		
			-565 170,00	-573 170,00	-587 170,00
Liikevoitto			67 030,00	72 130,00	67 030,00
Korkokulut			-40 000,00	-45 000,00	-45 000,00
Tilikauden tulos			27 030,00	27 130,00	22 030,00

						Sivu 2
Pitkäaikaiset rahoituslainat, lainojen lyhennykset vuosittain						
Op Järvi-Häme yht			-136 521,00	-136 520,00	-113 320,00	
Kuhmoisten kunta			-8 000,00	-8 000,00	-8 000,00	
Lainat	po. Jäljellä 31.12. vuosittain lyhennysohjelmien mukaan					
Lainanantaja, laina-aika	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025		
Op. 1, loppuu v.2024	52 783,00	23 743,00	0,00			
Op. 2, loppuu v. 2026	102 272,25	73 051,41	43 830,57	14 609,73		
Op. 5, loppuu v. 2026	25 520,00	18 800,00	12 080,00	5 360,00		
Op. 6, loppuu v. 2032	435 515,00	391 535,00	347 555,00	303 575,00		
Op. 7, loppuu v. 2040	478 266,37	451 066,33	423 866,29	396 666,25		
Kuhm. kunta, 2034	96 000,00	88 000,00	80 000,00	72 000,00		
	1 190 356,62	1 046 195,74	907 331,86	792 210,98		
Rahoituslaintojen korko-% vuodelta 2022 ja korkotarkistuspäivät 2023						
Op. 1, -80632634	korko 2022	0,793 %	6 kk:n eur,seur. tarkistus			
Op. 2, -80632790	korko 2022	0,830 %	6 kk:n eur,seur. tarkistus			
Op. 5, -80645206	korko 2022	3,000 %	6 kk:n eur,seur. tarkistus			
Op. 6, -80646774	korko 2022	0,405 %	12 kk:n eur, seur.tarkistus			
Op. 7, -80650685	korko 2022	1,968 %	12 kk:n eur, seur.tarkistus			
Kunnan tertiäärilainat		358 747,71	korko 2,5 % kiinteä			
Kuntarahoitus, lyhyt.aik. rahoitus		400 000,00	korko vaihtuva 6 / 12 kk eur. 2,25 - 3,25 %			
Omistajan yhtiölle asettamat tavoitteet						
Sitovat tavoitteet	Tilikausi 1.1. - 31.12.2023					
Tavoite	Mittari		Tavoitetaso	Toteutuminen		
Kunnan tarpeisiin soveltuvan asuntokannan ylläpitäminen	Käyttöaste %		92 %			
Asuntokannan suunnitelmallinen hoito	asuntojen sopiva määrä					
	Vuosikorjaukset e/ m ²					
	as.pinta-ala 6 842,5 m ²		10,00 e / m ²			
	Rakennuskohtaiset käyttö- ja korj.suunnitelma		PTS			
Erikseen päätettävät korjaukset			80 000,00 e			
	lämmitysenergia-muutoksia					
Energian ja veden kulutuksen vähentm.	veden kulutuksen hallinta					
	mittareiden lisäykset		100 l/hlö/vrk			

Rahoituslainojen korkokulut					Sivu 4
Tilikauden 2022 aikana yleinen hintataso on noussut voimakkaasti ja samoin pankit ovat nostaneet korkoja ja sama suuntaus näyttää jatkuvan tulevalla tilikaudella.					
Rahoituslaitosten lainat ovat joko 6 kk:n tai 12 kk:n euribor-sidonnaisia ja korkotarkistukset tulevalla tilikaudella eri aikoina ja korkotasojen arviointi ehkä 3 - 6 %:n haarukassa.					
Kunnan 96 000 euron lainalla ei nyt ole ollut korkoveloitusta, mutta kunnan tertiärlainoilla on 2,5%:n korko.					
Korjaus- ja kunnossapitoimenpiteiden toteutusta tilikauden 2023 aikana					
Kaskitie 7 ja 9 lämmitysjärjestelmien muutostyöt, piha-alueiden ja autopaikoituksen järjestely					
Rekolantie 12 asuntoihin (6 kpl) ilmalämpöpumput, jotta parantaisi asuntojen käyttöastetta ja asutopiha-aitojen uusiminen.					
Rekolantie 3 B terassipihojen ulko-ovien uusiminen ja pääovien lahonneiden katteiden uusiminen sekä osittain ulkomaalausta					
Ruolahdentie 908 kattoturvaluotteet uusittava					
5:n seuraavan vuoden taloussuunnitelman sisältöä					
PTS ja muut pitkänajan korjaus- ja kunnossapitosuunnitelmat					
Pitkänajan korjaus- ja kunnossapitosuunnitelmia käsitellään viiden vuoden aikajanaalla, joita päivitetään vuosittain. Suunnitelma-ajan vuosille on arvioitu ja kirjattu 60 000 euroa vuosittain käytettäväksi erikseen päätettävien korjauksien ja investointien toteuttamiseen edellyttäen, että asuntojen käyttöaste on hyvä eikä yleinen kustannustaso nouse suunnattomasti.					
Suunnitelmat kuitenkin elävät suunnitelma-ajalla eri vuosien rahoitusjärjestelyiden ja mahdollisten eteen tulevien kiireellistä toimenpidettä vaativien toteutusten mukaan.					
Kustannusten kattamisen rahoitus tulee pääosin saada kyseisen kiinteistön tuottoina.					
Suurempiin korjaustarpeisiin on kuitenkin aina käytettävä lainarahoitusta.					
Normaaleihin vuosikorjauksiin on kirjattu vuosittain 60 - 70 000 euroa; rahavaraan tosin vaikuttaa talouden kehitys ja asuntojen käyttöaste.					
Korjaukset, joista saatavissa energiansäästöjä					
Öljyä käyttävät lämpökeskukset muutetaan joko maalämpöä tai ilmasta veteen-lämpöpumppuja käyttämään.					
Valaistukset uusitaan ledivalaisimiksi; paljon on jo uusittukin, mutta valaistusta ei kuitenkaan vähennetä turvallisuussyistä. Rakennuksissa, joissa ei ole käyttöveden mittareita, ne lisätään mahdollisuuksien mukaan ja viimeistään putkiremontin yhteydessä.					
Ikkunoiden ja ulko-ovien kunto tarkistettava ja tarvittaessa korjattava / osin uusittava ja tiivisteet uusittava.					
Muuta huomionarvoista					
Orivedentie 1659 ja Ruolahdentie 908 kiinteistöjen myynti, tai mahdollisesti osittainen purku huonon käyttöasteen vuoksi. Yhtiön omistamat rakentamattomat maapohjat Rekolantie 14 ja Myllykuja 15 myydään; kiinteistöillä on kunnallis- ja sähköliittymät.					
Korjaussuunnitelmat vuosien 2024 - 2028 aikajaksolle esitetään erillisillä kiinteistökohtaisilla esityksillä.					
Kuhmoinen 7.11.2022					
		Alli Peltonen			

LIITE 2

Liite

Talousarvion liite 2023

KUHMOISTEN VERKKOPALVELUT OY:N JA KUHMOISTEN LAAJAKAISTA OY:N TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Kuhmoisten Verkkopalvelut Oy
Kuhmoisten Laajakaista Oy

Tärkeänä seikkana todetaan aluksi, että Kuhmoisten Laajakaista Oy on käynyt syksyn 2022 aikana Valokuitunen Oy:n kanssa neuvotteluita liiketoimintansa myymisestä. Valokuitunen Oy on esittänyt ostotarjouksen, ja yhtiöt jatkavat neuvotteluita loppuvuoden aikana. Jos päätös myymisestä tehdään, kauppa on tavoitteena toteuttaa vielä vuoden 2022 aikana, jolloin koko operatiivinen verkkoliiketoiminta siirtyisi vuoden 2023 alussa Valokuitunen Oy:lle Kuhmoisten Laajakaista Oy:n avustaessa siirtymässä tarvittavalla tavalla.

Tässä vuoden 2023 talousarvion liitetekstissä suluissa esitetyt toiminnalliset tavoitteet koskevat skenaariota, jossa Kuhmoisten Laajakaista Oy:n ja Valokuitunen Oy:n käymät neuvottelut eivät ole johtaneet liiketoimintakaupan toteutumiseen, jolloin Kuhmoisten Laajakaista Oy jatkaisi normaalia toimintaansa myös vuonna 2023. Kauppaan johtavan skenaarion puitteissa liittymämäärän kehitykseen ei luonnollisestikaan oteta mitään kantaa.

Taloudelliset tavoitteet on sen sijaan esitetty yksinomaan kaupan toteutumiseen johtavan skenaarion mukaisesti, yhtiöiden jatkaessa toistaiseksi olemassaoloaan. Mikäli kauppaan ei päädytä, niin Kuhmoisten Laajakaista Oy:n tekemän tappion määrä lienee vakiintunut, joten voidaan todeta, että jonkinlainen vaikutus tällä tulisi olemaan konsernin tappion määrään, peilaten 2022 vuoden toteumaan -62.832,65 €.

Laajakaistaverkon päälinjat ovat valmistuneet vuoden 2017 lopussa tilattujen liittymien osalta. Vuosina 2018 – 2019 saatiin vain muutama uusi liittymä. Vuoden 2020 aikana kiinnostus laajakaistaliittymiin kasvoi ja aktiivisten liittymien nettolisäys oli 10 kpl. Kiinnostus lisääntyi edelleen vuonna 2021, sillä vuoden 2021 aikana aktiivisia liittymiä saatiin yhteensä lisää n. 15 kpl. Vuosi 2022 on ollut sen sijaan erittäin vaikea, sillä liittymien nettolisäys on ollut vain muutaman kappaleen luokkaa. Tarjouksia on tehty kuitenkin runsaasti, mutta niiden toteutunut saanto on jäänyt erittäin alhaiseksi. Yleinen heikko taloustilanne korkeine inflaatiolukuineen on vaikuttanut selkeästi ihmisten hankintapäätöksiin. Aktiivisia liittymiä on samaan aikaan poistunut esimerkiksi kausiasuntojen sukupolvenvaihdoistilanteiden yhteydessä.

Liittymien valmistuminen ja aktivointi on suoraan verrannollinen rakennusten valmistumisaikatauluihin. Tilauskannassa oli 30.9.2022 9 liittymää, joista 3-4 kpl on mahdollista saada asennettua loppuun kuluvan vuoden aikana, loput siirtyvät asennuskaudelle 2023.

Kuhmoisten Laajakaista Oy:n varsinainen jatkuva tulovirta muodostuu verkkomaksuista. Lisäksi satunnaisia tuloja saadaan palvelujen myynnistä (näytöt, kaapelivaurioiden korjaustyöt, tarvikemyynti). Yhtiö on noudattanut toiminnassaan edelleen ns. kustannusneutraliteettiperiaatetta, jonka mukaan uudet ja aktivoitavat liittymät rakennetaan valmiiksi siten, että saatava myyntitulo kattaa rakentamiskustannukset. Samaa periaatetta tullaan noudattamaan edelleen vuoden 2023 tapahtuvassa myynnissä.

Vaikean taloustilanteen edelleen jatkuessa, realistinen tavoite vuodelle 2023 on saada nettolisäyksenä 5 kpl uusia verkkomaksua maksavia liittymiä, jossa on huomioitu arvio poistuvista liittymistä, 5 kpl. Liittymämyynnissä pääpaino vuonna 2023 on taloyhtiömyynnissä sekä muussa myynnissä kirkonkylän alueella, yhtenä painopistealueena uusien asuinalueiden saaminen laajakaistaverkon pariin.

Tavoitteena on kasvattaa jatkuvasti aktiivisten verkkomaksua maksavien asiakkaiden määrää siten, että Kuhmoisten Laajakaista Oy:n toiminnan taloudellinen kannattavuus paranee.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet tilikaudelle 1.1. - 31.12.2023, suluissa luvut, mikäli kauppa ei toteudu:

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso v. 2023
Uusien aktiiviliittymien myynti	Aktivoitavien uusien liittymien määrä	0 kpl (8 kpl)
Valmiusliittymien myynti aktiiviliittymäksi (taloyhtiöt + yksityiset)	Aktivoitujen liittymien määrä	
Kieppiliittymät ja liittymävaraukset, myynti aktiiviliittymiksi	Aktivoitujen liittymien määrä	0 kpl (2 kpl)
Arvio poistuvista (irtisanoutuvista tai suljetuista)		0 kpl (5 kpl)
Aktiiviliittymien nettolisäys		0 kpl (+5 kpl)

Luvut kaupan toteutuessa:

KUHMOISTEN VERKKOPALVELUT OY/ KUHMOISTEN LAAJAKAISTA OY	KONSERNITALOUSARVIO 2023
Liikevaihto	
Liiketoiminnan muut tuotot	2 700
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	2 700
Materiaalit ja palvelut	0
Ulkopuoliset palvelut	0
Henkilöstökulut	-8 670
Poistot	0
Liiketoiminnan muut kulut	-25 520

LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-31 490
Rahoitustuotot ja -kulut	
Muut korko- ja rahoitustuotot konserniyr.	0
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut muilta	-15 795
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-15 795

VOITTO (TAPPIO) ENNEN TP. SIIRT. JA VEROJA	-47 285
Tuloverot	
Tilikauden verot	0
Tuloverot yhteensä	0

TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-47 285
	=====